ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ
AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المدير المسؤول: إيفا دوريشيان

50.000 Լ.Ո. 98-ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 19 (26526) ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 27 ՄԱՐՏ 2024 8 ԷՋ

«ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ ՏԱՆՈՂ ՃԱՄԲԱՆ ՓԱԿ Է. ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՅԵՐՈՒ ՎԵՐԱԴԱՐՁԻ ԻՐԱՒՈՒՆՔԸ Կ'ՈՏՆԱՀԱՐՈՒԻ»

Կ'ԸՍԷ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԴԵՍՊԱՆԸ

Ստեփանակերտ տանող ճամբան փակ է. Արցախի հայերու վերադարձի իրաւունքը, որ ճանչցուած է Միջազգային դատարանին կողմէ, այսօր կ'ոտնահարուի: Այս մասին «Էքս»-ի վրայ գրած է Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ Ֆրանսայի դեսպան Օլիվիէ Տըքոթինյի: «Ստեփանակերտ տանող ճամբան փակ է: Լեռնային Ղարաբաղի 100 հազար հայ բնակիչներ 9 ամիս տեւած շրջափակումէ եւ Ազրպէյճանի դաժան յարձակումէն ետք ստիպուած եղած են լքել իրենց տուները: Անոնց վերադարձի իրաւունքը, որ ճանչցուած է Միջազգային դատարանին կողմէ, այսօր կ'ոտնահարուի», գրած է դեսպանը:

ՊՈՐԹՆԻՔՈՎ. «ՔՐՈՔՈՒՍ ՍԻԹԻ ՀՈԼ»-ԻՆ ՄԷՋ ԿԱՏԱՐՈՒԱԾԻՆ ԵՏԻՆ ԿԱՆԳՆԱԾ ԵՆ ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԸ, ԼՈՆՏՈՆՆ ՈՒ ՔԻԵՒԸ»

Մերձմոսկովեան «Քրոքուս Սիթի Հոլ» համալիրին մէջ տեղի ունեցած ահաբեկչութեան ետին կանգնած են Միացեալ Նահանգները, Բրիտանիան եւ Ուքրանիան: ԹԱՍՍ կը հաղորդէ, որ այս մասին լրագրողներուն յայտնած է Ռուսիոյ Անվտանգութեան դաշնակցային ծառայութեան ղեկավար Ալեքսանտր Պորթնիքով:

«Մենք կը կարծենք, որ ատիկա այդպէս է, ամէն պարագայի, մենք հիմա կը խօսինք այն տուեալին մասին, որ ունինք: Ասիկա ընդհանուր տեղեկատուութիւն է», ըսած է ան՝ ի պատասխան այն հարցումին, թէ արդեօք ահաբեկչութեան ետին Միացեալ Նահանգները, Բրիտանիան ու Ուքրանիա՞ն կանգնած են:

Ըստ անոր, Անվտանգութեան դաշնակցային ծառայութիւնը գիտէ, որ ուքրանական կողմը Միջին Արեւելքի մէջ զինեալներ պատրաստած է:

«Մենք գիտենք, որ ուքրանական կողմը Միջին Արեւելքի մէջ զինեալներու ուսուցում եւ պատրաստում կատարած է», ըսած է Պորթնիքով:

Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութին իր կարգին յայտնած է. «Կ'ակնկալեմ, որ դատախազները իրենց լիազօրութիւններու ծիրին մէջ ամէն ինչ կ'ընեն, որպէսզի յանցագործները արդար պատիժ ստանան», ըսած է Փութին:

Ան ընդգծած է, որ «Քրոքուս Սիթի Հոլ»-ի մէջ տեղի ունեցած ահաբեկչութեան կազմակերպիչները ուզած են խուճապ սերմանել հասարակութեան մէջ, սակայն բախած են ռուսերու միասնութեան եւ չարիքը դիմակայելու վճռականութեան:

Ռուսիոյ Անվտանգութեան խորհուրդի քարտուղար Նիքոլայ Փաթրուշեւ պատասխանելով այն հարցումին, թէ ո՛վ կանգնած է յարձակումին ետին՝ ՏԱՅԷՇ ահաբեկչական կազմակերպութի՞ւնը, թէ՞ Ուքրանիան, ըսած է. «Ի հարկէ, Ուքրանիան»:

Շար.ը՝ էջ 7

ՄԱԿ-Ի ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ՈՐԴԵԳՐԵՑ ԿԱԶԱՅԻ ՄԷՋ ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ ԶԻՆԱԴԱԴԱՐ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԿՈՉ ՈՒՂՂՈՂ ՈՐՈՇՈՒՄ ՄԸ. ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ՁԵՌՆՊԱՀ ՄՆԱՑ

Կազայի մէջ պատերազմի սկիզբէն 5 ամիս ետք, ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդը երկուշաբթի օր որդեգրեց այդ առնչութեամբ իր առաջին որոշումը, որ Կազայի մէջ անմիջապէս զինադադար հաստատելու կոչ կ'ուղղէ: Ապահովութեան խորհուրդի ոչ մնայուն անդամներուն կողմէ ներկայացուած նախագիծին թեր քուէարկեցին խորհուրդի 15 անդամներէն 14-ը: Միացեալ Նահանգներ ձեռնպահ մնացին:

Ռուսիա քուէարկութենէն առաջ առաջարկեց բարեփոխում կատարել եւ նախագիծին մէջ զինադադարի ակնարկին վրայ «մնայուն» բառը աւելցնել, սակայն բարեփոխման շուրջ համաձայնութիւն չգոյացաւ եւ որդեգրուեցաւ նախագիծին բնօրինակը:

Ապահովութեան խորհուրդը նաեւ իր որոշումով նաեւ կոչ ուղղեց՝ անմիջապէս եւ առանց որեւէ նախապայմանի ազատ արձակելու բոլոր գերիները՝ նշելով, որ Կազա մուտք գործող օժանդակութիւնները պէտք է աւելցնել՝ պահանջելով վերցնել անոնց յանձնման բոլոր խոչընդոտները:

Շար.ը՝ էջ 7

ՊՐԻՒՔՍԵԼԻ ՄԷՋ՝ ՀԱՅ ԴԱՏԻ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ՆՈՐ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԻ ԲԱՑՈՒՄ

Հայ դատի կեդրոնական գրասենեակը կը հաղորդէ, որ 24 մարտին Պրիւքսելի մէջ տեղի ունեցաւ Հայ դատի Եւրոպայի յանձնախումբի նոր գրասենեակի բացման արարողութիւնը, որ նշանակալի է անոր հիմնադրութենէն՝ 2002-էն ի վեր:

Իբրեւ խորհրդանիշ Հայ դատի առաքելութեան օժանդակութեան՝ կարմիր ժապաւէնը կտրեցին Մայք եւ Էվելինա Սարեանները, որոնց ընտանիքի առատաձեռն նուիրատուութեան շնորհիւ ձեռք բերուեցաւ նոր գրասենեակը:

Բացման արարողութեան ներկայ գտնուեցան տասնեակներով հիւրեր, որոնց կարգին՝ Հայ դատի Եւրոպայի գրասենեակի երկարամեայ բարերարներ Րաֆֆի Արսլանեան եւ Ատոմ Թնճուկեան, ՀՅԴ Բիւրոյի ներկայացուցիչ եւ Հայ դատի յանձնախումբերու Կեդրոնական խորհուրդի նախագահ Յակոբ Տէր Խաչատուրեան, Եւրոպական Միութեան մէջ Հայաստանի առաքելութեան ղեկավարի տեղակալ Վարդան Սարգսեան, պելճիքացի պատգամաւորներ, լրագրողներ, հասարակական գործիչներ, ինչպէս նաեւ՝ Պելճիքայի, Կիպրոսի, Ֆրանսայի, Գերմանիոյ, Հոլանտայի, Ռումանիոյ եւ Միացեալ Թագաւորութեան հայ համայնքներու ներկայացուցիչներ:

Բացման արարողութեան յաջորդած ընդունելութեան ընթացքին երախտագիտութեան խօսքեր արտասանուեցան բոլոր անոնց, որոնք իրենց ներդրումը ունեցած են եւ ունին Հայ դատի Եւրոպայի գրասենեակի աշխատանքներուն մէջ: Ներկաները կարեւոր նկատելով Հայ դատի Եւրոպայի գրասենեակի դերը ընդհանրապէս Հայ դատի պաշտպանութեան գործին մէջ՝ իրենց բարեմաղթանքները յղեցին գրասենեակի ամէնօրեայ տքնաջան աշխատողներուն:

Շար.ը՝ էջ 7

ՌՈՒՍԻՈՅ ԴԷՄ ԳՈՐԾՈՒԱԾ ԱՀԱԲԵԿՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹՈՎ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ Յ. ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻԻ ՀԱՄԱՑԱՆՑԱՅԻՆ ԳՐԱՌՈՒՄԸ

ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի եւ Հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ Յակոբ Բագրատունի, Ռուսիոյ դէմ գործուած ահաբեկչական գործողութեան առիթով, շաբաթ, 23 մարտ 2024-ին, ընկերային ցանցերուն վրայ կատարեց հետեւեալ գրառումը.

«Կը դատապարտենք Ռուսիոյ մայրաքաղաք Մոսկուան հարուածած ահաբեկչական գործողութիւնը եւ ցաւակցութիւն կը յայտնենք Ռուսիոյ նախագահին, կառավարութեան եւ ժողովուրդին, յատկապէս սպաննուածներու ընտանիքներուն, որոնք համաշխարհային ահաբեկչութեան զոհերն են: Ողորմութիւն՝ զոհերուն եւ զօրակցութիւն՝ ռուս ժողովուրդին»:

ՌԱՖԱՅԷԼ-ՊԵՏՐՈՍ ԻԱ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ-ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՀՅԴ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷՆ

ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէն ուրբաթ, 22 մարտ 2024-ին այցելեց Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկէ հայոց Ռաֆայէլ-Պետրոս ԻԱ. կաթողիկոսպատրիարքին:

Քննարկումի նիւթ դարձան Լիբանանն ու լիբանանահայութիւնը յուզող զանազան հարցեր:

Անդրադարձ կատարուեցաւ նաեւ Հայաստանի դիմագրաւած ներքին ու արտաքին մարտահրաւէրներուն եւ անոնց լուծումին համար անհրաժեշտ նկատուող միացեալ ջանքերու ներդրումի հրամայականին:

Հոգեւոր տէրը իր խօսակիցներուն ներկայացուց նաեւ համագործակցութեան շուրջ իր տեսլականը՝ կոչ ուղղելով քրիստոնէական, ազգային եւ միասնական ոգիով աշխատանքին լծուելու: Ան յաջողութիւն մաղթեց ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէին:

ՊԵԼՃԻՔԱՅԻ ԾԵՐԱԿՈՅՏԻՆ ՄԷՋ՝ ԱՐՑԱԽԻ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Հայ դատի կեդրոնական գրասենեակը կը հաղորդէ, որ 25 մարտին Պելճիքայի ծերակոյտին մէջ տեղի ունեցաւ «Աշխարհաքաղաքական զարգացումները Հարաւային Կովկասի մէջ. կիզակէտի տակ՝ Հայաստան եւ Լեռնային Ղարաբաղ/Արցախ» խորագիրով կլոր սեղան-քննարկումը:

Քննարկումը տեղի ունեցաւ ծերակուտական Մարք Տեմեսմէյքըրի եւ ՀՅԴ Հայ դատի Եւրոպայի գրասենեակին համագործակցութեամբ, եւ անոր մասնակցեցան՝ պելճիքացի խորհրդարանականներ, դիւանագէտներ, լրագրողներ եւ միութիւններու ներկայացուցիչներ:

Կլոր սեղանի չորս հիմնական բանախօսներն էին՝

- Էլս վան Հուֆ՝ Պելճիքայի դաշնակցային խորհրդարանի արտաքին յարաբերութիւններու յանձնաժողովի նախագահ,
- Փոլ Միերց՝ միջազգային բանակցութիւններու վերլուծաբան եւ «Քլինկենտայել» հիմնարկի համահիմնադիր,
- Գեղամ Ստեփանեան՝ Արցախի Հանրապետութեան մարդու իրաւունքներու պաշտպան,
- Բենիամին Պօղոսեան՝ «Ապրի Արմէնիա» հիմնարկի աւագ գիտաշխատող:

Համաժողովին հիմնական նպատակն էր համապարփակ վերլուծութեան ենթարկել սեպտեմբեր 2020-էն ի վեր Հարաւային Կովկասի տարածաշրջանին մէջ աշխարհաքաղաքական զարգացումները, մասնաւորաբար՝ Արցախի հակամարտութեան լոյսին տակ:

Շար.ը՝ էջ 8

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԵՍՊԱՆԸ

Ուրբաթ, 22 մարտ 2024-ին, Արամ Ա. վեհափառ հայրապետին այցելեց Լիբանանի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպան Վահագն Աթաբէկեան:

Հանդիպումը առիթ հանդիսացաւ արծարծելու Հայաստանի ու Լիբանանի ներքին կացութեանց առնչուած հարցեր:

ՊԱԼԹԻՄՈՐԻ ՄԷՋ ԿԱՄՈՒՐՋ ՄԸ ՓՈՒԼ ԵԿԱԾ Է

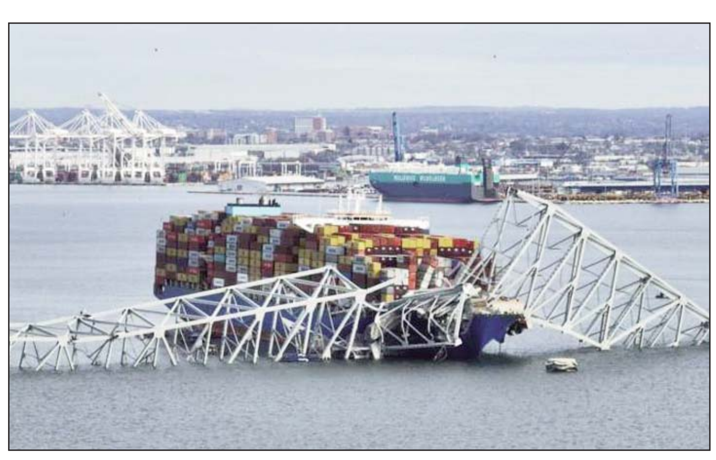

Միացեալ Նահանգներու Մերիլենտ նահանգի Պալթիմոր քաղաքին մէջ ինքնաշարժներու կամուրջ մը փուլ եկած է, երբ բեռնատար նաւը բախած է կամուրջին:

Միջադէպի պահուն կամուրջին վրայ եղած են տասնեակ մը ինքնաշարժներ:

Ամերիկեան աղբիւրներու համաձայն, կամուրջը հարուածած բեռնատար նաւը կը նաւարկէր Սինկափուրի դրօշին տակ: Կը հաղորդուի, որ արկածին պատճառով նաւուն վրայ կրակ բռնկած է, որմէ ետք անիկա ընկղմած է:

ՊԵՔՍԱՅԻ ՄԷՋ

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՌՄԲԱԿՈԾՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ՊԱՏՃԱՌԵՆ ԶՈՀԵՐ ԵՒ ՎԻՐԱՒՈՐՆԵՐ

Վարչապետի պաշտօնակատար Նեժիպ Միքաթի ողջունեց Ապահովութեան խորհուրդին կողմէ Կազայի մէջ անմիջական զինադադար յայտարարելու որոշումը՝ նկատել տալով, որ պէտք է քաղաքական գործընթացը իր ընթացքը շարունակէ եւ պաղեստինցիներուն իրենց իրաւունքները շնորհէ՝ յանձնառու մնալով երկու պետութիւն հիմնելու միջազգային որոշումներուն:

Միքաթի կոչ ուղղեց մեծ պետութիւններուն՝ ճնշում բանեցնելու, որպէսզի կարելի ըլլայ կասեցնել նաեւ հարաւային Լիբանանի վրայ իսրայէլեան յարձակումները:

Միւս կողմէ, իսրայէլեան բանակը երէկ երեկոյեան դարձեալ ռմբակոծումներու թիրախ դարձուց Պեքաան, մասնաւորաբար Պաալպեքի Պուտայ շրջանն ու Իյաթ գիւղաքաղաքը: Ռմբակոծումները պատճառեցին երկու զոհ եւ վիրաւոր մը:

Ի պատասխան Պաալպեքի ռմբակոծումին, Դիմադրութիւնը «Քաթիուշա» տիպի աւելի քան 50 հրթիռներով ռմբակոծեց Կոլանի իսրայէլեան Եարտընի դիրքը, ուր կը գտնուի իսրայէլեան ուժերու կեդրոնական հրամանատարութեան զօրանոցը:

Իսրայէլեան ուժերը անօդաչու թռչող սարքերով, հրետանիներով եւ կործանիչներով ռմբակոծեցին Քֆարքիլա, Պուսթան, Մէյսել Ժապալ, Պլիտա, Մերժահիուն, Աուիտայի բարձունք, Մարքապա, Ատայսէ, Ռըպ Թլեթին, Թէյր Հարֆա, Ժըպպայն, Եարին, Պաալպեք, Նաքուրա եւ Ռըմէյշ շրջանները:

Նշենք, որ երէկ իսրայէլեան օդուժը թռիչքներ գործեց ամբողջ Լիբանանի վերեւ:

Շար.ը՝ էջ 7

ՊԸՐՐԻ ՄԻՇԵԼ ՄԸՐԻ ՀԵՏ ՔՆՆԱՐԿԵՑ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի Այն Թինէի մէջ ընդունեց երեսփոխան Միշել Մըրը, որուն հետ քննարկեց տեղական ու միջինարեւելեան իրադարձութիւնները, ինչպէս նաեւ շարք մը օրէնսդրական հարցեր:

Պըրրիի այցելեց նաեւ Լիբանանի մէջ Իտալիոյ դեսպան Նիքոլեթթա Պոմպարտիերին, որուն այցելութիւնը ունէր հրաժեշտի բնոյթ:

Լիբանանի մէջ դիւանագիտական իր առաքելութիւնը աւարտելու առիթով Պոմպարտիերի խորհրդարանի նախագահին հետ քննարկեց լիբանանեան եւ շրջանային իրադարձութիւններն ու լիբանանեան-իտալական երկկողմանի յարաբերութիւնները:

Պըրրի ընդունեց նաեւ շիիներու գերագոյն խորհուրդի փոխնախագահ շէյխ Ալի Խաթիպը: Այն Թինէի այցելուներէն եղաւ երեսփոխան Ապտել Ռահման Պըզրի, որ Պըրրիի հետ քննարկեց ընդհանուր իրադարձութիւնները, ինչպէս նաեւ քաղաքական եւ օրէնսդրական նորութիւնները:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

●ՍԵՒ շուկային մէջ ամերիկեան տոլարին փոխարժէքը 89.700 լ. ոսկի է, իսկ «Սայրաֆա»-ի ելեկտրոնային հարթակը՝ 89.500 լ. ոսկի:

●ՈՒԺԱՆԻԹԻ եւ ջուրի հարցերու նախարարութիւնը հրապարակեց վառելանիւթի նոր սակագոյցը, որուն համաձայն՝ 95 օքթան պենզինի սակը սղած է 6000 լ. ոսկիով, 98 օքթան պենզինը՝ 6000 լ. ոսկիով, պիւթակազը՝ 1000 լ. ոսկիով, իսկ մազութի թիթեղին սակը նուազած է 2000 լ. ոսկիով: Հետեւաբար վառելանիւթի նոր սակերն են. 95 օքթան պենզինի թիթեղին սակը՝ 1.696.000 լ. ոսկի, 98 օքթան պենզինը՝ 1.734.000 լ. ոսկի, մազութը՝ 1.550.000 լ. ոսկի եւ պիւթակազը՝ 941.000 լ. ոսկի:

●ՈՒԺԱՆԻԹԻ եւ ջուրի հարցերու նախարարի պաշտօնակատար Ուալիտ Ֆայեատ յայտնեց, որ Լիբանանի մէջ հսկայ ծրագիրներ ֆինանսաւորելու իմաստով միջազգային շրջափակում գոյութիւն ունի:

●ՏԵՂԵԿԱՏՈՒՒԹԵԱՆ նախարարի պաշտօնակատար Զիատ Մքերի հաստատեց քրիստոնէական առումով աշխատանքը հաստատ Պքերքէի հովանիին ներքեւ պիտի կատարուի՝ աւելցնելով, որ զէնքի թղթածրարին լուծումը պիտի ապահովուի պաշտպանութեան ռազմավարութեան շրջագիծին մէջ:

●ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ նախարարի պաշտօնակատար Ապպաս Հաժ Հասան հաստատեց, որ իրենք հաստատուն կը մնան իրենց հողին վրայ՝ իրենց իրաւունքին եւ ազգային արժանապատուութեան համար:

●ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ դրամատան կառավարիչի պաշտօնակատար Ուասիմ Մանսուրի շեշտեց, որ Լիբանան տարի մը կամ մէկուկէս տարի ունի՝ երկրին դիմագրաւած ելեւմտական տագնապին լուծում գտնելու, այլապէս՝ Լիբանան գոյութենական վտանգի դիմաց պիտի գտնուի:

●ՀՋՕՐ հանրապետութիւն համախմբումի անդամ, երեսփոխան Ղայյաս Եազպեք յայտնեց, որ ցարդ ոչ մէկ յոյսի նշոյլ կայ՝ հանրապետութեան նոր նախագահ մը ընտրելու իմաստով:

●ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ Ատիպ Ապտել Մեսիհ յայտնեց, որ Լիբանանի տարբեր նահանգներուն մէջ քաղաքապետական եւ թաղապետական ընտրութիւնները կարելի է կատարել, բացի հարաւային Լիբանանէն: Ան աւելցուց, որ հարաւային Լիբանանի մէջ նոյն ընտրութիւնները կարելի է կատարել, երբ արտակարգ իրավիճակը վերջ գտնէ:

●ՀՋՕՐ հանրապետութիւն համախմբումի անդամ, երեսփոխան Փիեռ Պու Ասի յայտնեց, որ Հզբզպալլա կը փորձէ լիբանանեան պետութեան վերջ դնել: Անդրադառնալով Ազգային ազատ հոսանք կուսակցութեան՝ Պու Ասի յայտնեց, որ Ազգային ազատ հոսանքը նեղի մատնուած է իր շահերով, այդ պատճառով ալ ան քրիստոնեայ համայնքին նկատմամբ մօտիկութիւն կը ցուցաբերէ:

●ՀՋՕՐ Լիբանան համախմբումի երեսփոխան Իպրահիմ Քանաան յայտնեց, որ լիբանանցի քաղաքացիներուն պահ դրուած գումարներուն պատասխանատուութիւնը պէտք է բաժնել լիբանանեան պետութեան, Կեդրոնական դրամատան եւ դրամատուներուն միջեւ:

●ՓԱՂԱՆԳԱՒՈՐ կուսակցութեան երեսփոխան Էլիաս Հանքաշ յայտնեց, որ լիբանանցիները կը դիմագրաւեն ինքնութեան եւ գոյացութեան վտանգ՝ աւելցնելով, որ իրենք ամէն ջանք ի գործ պիտի դնեն դիմադրելու: Ան նաեւ հաստատեց, որ իրենք պիտի մերժեն Լիբանանի հաշուոյն կատարուելիք որեւէ համաձայնութիւն:

●ԱԶԱՏԱԳՐՈՒՄ եւ բարգաւաճում պլոքի երեսփոխան Քասեմ Հաշեմ յայտնեց, որ ոմանք չեն գիտեր ազգային պատկանելիութեան արժէքը, որուն տուրքը կը վճարեն հարաւային Լիբանանի բնակիչները:

Շար.ը՝ էջ 8

ԼԻԲԱՆԱՆՅԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՆՁՆԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ՑԱԻԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅՏՆԵԼ

Մոսկուայի մէջ անցեալ ուրբաթ, 22 մարտ 2024-ին կատարուած ահաբեկչական գործողութեան լոյսին տակ Լիբանանի իշխանութեան պետերն ու անձնաւորութիւնները շարունակեցին ցաւակցութիւն յայտնել Ռուսիոյ եւ անոր նախագահ Վլատիմիր Փութինին:

Խորհրդարանի փոխնախագահ Էլիաս Պու Սաապ երէկ այցելեց Լիբանանի մէջ ռուսական դեսպանատուն, ուր ցաւակցութիւն յայտնեց Մոսկուան հարուածած ահաբեկչական գործողութեան համար:

Պու Սաապ խստիւ դատապարտեց ահաբեկչական այս գործողութիւնը, որ թիրախ դարձուց անմեղ քաղաքացիները:

Ան ամբողջական զօրակցութիւն յայտնեց Ռուսիոյ ժողովուրդին եւ ղեկավարութեան:

Նախկին վարչապետ Սաատ Հարիրի հեռագիր մը յղեց Փութինին՝ ցաւակցութիւն յայտնելով Մոսկուայի ահաբեկչական գործողութեան զոհերուն համար:

Հարիրի դատապարտեց ահաբեկչական այս արարքը եւ զօրակցութիւն յայտնեց Ռուսիոյ:

Իր կարգին, Լիբանանեան ժողովրդավարական կուսակցութեան նախագահ Թալալ Արսլան հեռաձայնային հաղորդակցութիւններ ունեցաւ Ռուսիոյ արտաքին գործոց փոխնախարար Միխայէլ Պոկտանովի եւ Լիբանանի մէջ Ռուսիոյ դեսպան Ալեքսանտր Ռուտաքովի հետ եւ ցաւակցութիւն յայտնեց Մոսկուայի ահաբեկչական գործողութեան առիթով:

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ՝ Ս. ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Կիրակի, 31 մարտ 2024-ին, մեր Տիրոջ եւ Փրկչին հրաշափառ Ս. Յարութեան տօնին առիթով, Անթիլիասի մայրավանքի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ պիտի պատարագէ եւ իր հայրապետական պատգամը ուղղէ՝

ՆՈՕSՏ ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ

Սկիզբ ժամերգութեան՝ ժամը 8:00-ին
Սկիզբ Ս. պատարագի՝ ժամը 10:00-ին
Հայրապետական պատգամ՝ ժամը 11:00-ին

Ս. պատարագի երգեցողութիւնը պիտի կատարէ կաթողիկոսարանի «Շնորհալի» երգչախումբը:

Սիրով կոչ կ'ուղղենք մեր ժողովուրդի զաւակներուն մասնակցելու Ս. պատարագին, լսելու վեհափառ հայրապետին պատգամը եւ վերանորոգուելու Քրիստոսի հրաշափառ Ս. Յարութեան խորհուրդով ու պատգամով:

Վեհափառ հայրապետը Ս. Զատկուան շնորհաւորութիւններ պիտի ընդունի Ս. պատարագէն անմիջապէս ետք՝ մինչեւ կէսօրուան ժամը 1:00, իսկ կէսօրէ ետք՝ ժամը 4:00-էն 7:00, ինչպէս նաեւ երկուշաբթի, 1 ապրիլի առաւօտեան ժամը 10:00-էն կէսօրուան ժամը 1:00, վեհարանի դահլիճին մէջ:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ԱՒԱԳ ՇԱԲԱԹԸ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՅՐԱՎԱՆՔԻՆ ՄԷՋ (ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ)

ԱՒԱԳ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 28 ՄԱՐՏ 2024
- Կարգ ապաշխարողաց՝ ժամը 8:00-ին
- Ս. Հաղորդութեան պատարագ՝ ժամը 9:30-ին
- Կարգ ոտնլուայի՝ ժամը 16:00-ին
- Կարգ չարչարանաց (Խաւարման գիշեր)՝ ժամը 19:30-ին

ԱՒԱԳ ՈՒՐԲԱԹ, 29 ՄԱՐՏ 2024
- Կարգ խաչելութեան՝ ժամը 8:30-ին
- Կարգ թաղման՝ ժամը 16:00-ին

ԱՒԱԳ ՇԱԲԱԹ, 30 ՄԱՐՏ 2024
- Առաւօտեան ժամերգութիւն՝ ժամը 8:00-ին
- Ճրագալոյցի ժամերգութիւն՝ ժամը 16:00-ին
- Ճրագալոյցի Ս. պատարագ՝ ժամը 17:00-ին

ԿԻՐԱԿԻ, 31 ՄԱՐՏ 2024
(Ս. ԶԱՏԻԿ - Ս. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ)
- Առաւօտեան ժամերգութիւն՝ ժամը 8:00-ին
- Ս. եւ անմահ հայրապետական պատարագ՝ ժամը 10:00-ին
- Հայրապետական պատգամ՝ ժամը 11:00-ին

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 1 ԱՊՐԻԼ 2024
(ՅԻՇԱՏԱԿ ՄԵՌԵԼՈՑ)
- Առաւօտեան ժամերգութիւն՝ ժամը 8:30-ին
- Մեռելոցի Ս. պատարագ՝ ժամը 10:00-ին

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ԱՒԱԳ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻՆ՝ ՍՐԲՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Աւագ հինգշաբթի, 28 մարտ 2024-ին, Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ տեղի պիտի ունենան հետեւեալ արարողութիւնները.
- Ս. պատարագ՝ Առաւօտեան ժամը 10:00-ին
- Կարգ ոտնլուայի՝ Կէսօրէ ետք ժամը 4:00-ին

Ոտնլուայի արարողութիւնը պիտի կատարէ եւ քարոզէ՝

ԳԵՐՊ. Տ. ՇՆՈՐՀՔ Ծ. ՎՐԴ. ԱՇԸԳԵԱՆ

- Խաւարման գիշեր՝ Երեկոյեան ժամը 7:30-ին

Օրուան պատգամը պիտի փոխանցէ եւ նախագահէ՝

ԳԵՐԾ. Տ. ՇԱՀԷ ԱՐՔ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
Առաջնորդ Լիբանանի Հայոց Թեմին

Սիրով կը հրաւիրենք մեր հաւատացեալ ժողովուրդը՝ հաղորդակից դառնալու սոյն հոգեպարար արարողութեան:

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
ՍՐԲՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻ ԿԱՐԳ ՈՏՆԼՈՒԱՅԻ

Աւագ հինգշաբթի, 28 մարտ 2024-ին, կէսօրէ ետք ժամը 4:00-ին, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ պիտի կատարուի Ոտնլուայի հանդիսաւոր արարողութիւն:

Արարողութեան պիտի նախագահէ եւ քարոզէ՝

ԳԵՐԾ. Տ. ՇԱՀԷ ԱՐՔ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
Առաջնորդ Լիբանանի Հայոց

Սիրով կը հրաւիրենք հաւատացեալ ժողովուրդը՝ ներկայ գտնուելու սոյն արարողութեան, լսելու առաջնորդ սրբազան հօր պատգամը եւ հաղորդակից դառնալու օրուան խորհուրդին:

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ Ս. ԵՒ ԱՆՄԱՀ ՊԱՏԱՐԱԳ՝ Ս. ՆՇԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Կիրակի, 31 մարտ 2024

Զատկական տօնին առիթով, Ս. Նշան մայր եկեղեցւոյ մէջ պիտի պատարագէ եւ իր հայրական պատգամը ուղղէ՝

ԳԵՐԾ. Տ. ՇԱՀԷ ԱՐՔ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
Առաջնորդ Լիբանանի Հայոց

Սկիզբ ժամերգութեան՝ ժամը 8:30-ին
Պատարագ՝ ժամը 10:00-ին
Քարոզ՝ ժամը 10:30-ին

Սիրով կը հրաւիրենք հաւատացեալ մեր ժողովուրդը՝ Ս. Նշան մայր եկեղեցւոյ մէջ մասնակից դառնալու հոգեպարար արարողութեանց:

ԴԻՒԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՋԱՏԿԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի, 31 մարտ 2024-ին, առաջնորդ սրբազան հայրն ու Ազգային վարչութիւնը շնորհաւորութիւններ պիտի ընդունին Պէյրութի առաջնորդարանի դահլիճին մէջ, մինչեւ կէսօրէ ետք ժամը 2:00:

Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց,
Օրհնեալ է յարութիւնն Քրիստոսի:

ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՀԱՓԱՌ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ ԱՌԻԹՈՎ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԵՑ ԾՆՈՂՆԵՐՈՒՆ, ՈՐ ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ-ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊՐՈՒՄՆԵՐՈՎ ՈՒ ԱՐԺԷՔՆԵՐՈՎ ԹՐԾԵՆ ԻՐԵՆՑ ԶԱՒԱԿՆԵՐԸ

Ծաղկազարդի տօնը հանդիսաւորապէս նշուեցաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան Անթիլիասի մայրավանքին մէջ՝ ներկայութեամբ մեծ թիւով մանուկներու, երիտասարդ ընտանիքներու եւ հաւատացեալներու: Այս իրողութիւնը ա՛լ աւելի ներշնչող կը դարձնէ Քրիստոսի յաղթական մուտքը Երուսաղէմ, եւ հոգեպարար արարողութիւնը ա՛լ աւելի կը լիացնէ հաւատացեալը:

Նախագահութեամբ Արամ Ա. կաթողիկոսին, Ս. պատարագը մատուցեց կաթողիկոսարանի «Կիլիկիա» մատենադարանի եւ հնատիպներու ու ձեռագիրներու բաժանմունքներու տեսուչ Շահան արք. Սարգիսեան:

Միաբան հայրերէ, դպրեվանքի ուսանողներէ, ծնողներէ եւ մանուկներէ կազմուած աւանդական թափօրէն ետք, հաւատացեալները մայրավանքի շրջափակին մէջ հաւաքուած՝ ունկնդրեցին վեհափառ հայրապետին պատգամը:

Արամ Ա. կաթողիկոս հայրապետական ջերմ սիրով ողջունելէ ետք հաւատացեալ ժողովուրդը, յատկապէս՝ մանուկները, ուրախութիւն յայտնեց, որ հակառակ մեր առօրեան խախտող տարբեր դժուարութիւններու, դարձեալ հաւաքուած ենք՝ դիմաւորելու Քրիստոսի մուտքը Երուսաղէմ. «Եկած ենք Քրիստոսի ներկայութեամբ մեր հաւատքը աւելի զօրացնելու եւ մեր սէրը աւելի ամրապնդելու, որպէսզի վերանորոգ հաւատքով շարունակենք ապրիլ մեր քրիստոնէական ու ազգային կեանքը», ըսաւ ան: Վերյիշեցնելով «Ձգեցէ՛ք՝ մանուկները թող ինծի գան, որովհետեւ երկինքի արքայութիւնը մանուկներուն կը պատկանի» տէրունի պատուէրը՝ հայրապետը ընդգծեց, որ մեր ազգին ապագան կը պատկանի մեր մանուկներուն, ուստի մեր մանուկներուն քրիստոնէական ու ազգային կազմաւորումը մեր ծնողներուն սրբազան առաքելութիւնն է: Ուստի ան յանձնարարեց ծնողներուն, որ քրիստոնէական-ազգային ապրումներով ու արժէքներով թրծեն իրենց զաւակները:

Ապա Արամ Ա. վեհարանին մէջ ընդունեց մանուկներն ու անոնց ծնողները, որոնք աջահամբոյրով ստացան հայրապետական օրհնութիւն: Վեհափառ հայրապետը մանուկներուն նուէրներ բաշխեց՝ տօնական օրերու սեմին ուրախութեամբ համակելով անոնց սրտերը:

ԴՌՆԲԱՑԷՔԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ԿԱՏԱՐՈՒԵՑԱՒ

Կիրակի, 24 մարտ 2024-ի երեկոյեան, Ծաղկազարդի տօնին մեծաշուք հանդիսութենէն ետք, նախագահութեամբ Արամ Ա. վեհափառ հայրապետին, Անթիլիասի մայրավանքի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ տեղի ունեցաւ մեր եկեղեցւոյ հոգեզմայլ արարողութիւններէն դռնաբացէքը: Արարողութեան հանդիսապետեց «Կիլիկիա» մատենադարանի եւ հնատիպներու ու ձեռագիրներու բաժանմունքներու տեսուչ Շահան արք. Սարգիսեան:

Օրուան խորհուրդին պատգամը յղելու համար Շահան սրբազան վեր առած էր Քրիստոսի լերան քարոզէն երանիներուն հինգերորդը՝ «Երանի ողորմածներուն, որովհետեւ անոնք Աստուծմէ ողորմութիւն պիտի գտնեն» (Մտ 5.7): Ան ըսաւ, որ երբ մեր Տէրը եւ Արարիչը կը ստեղծէ տիեզերքն ու մարդը, մարդու արարումին նաեւ Իր օրհնութիւնը կը բաշխէ անոր: Աստուած ո՛չ միայն Իր նմանութեամբ եւ պատկերին համաձայն կը ստեղծէ մարդը, ինչպէս կ՚ըսէ

Աստուածաշունչը, այլ նաեւ Իր նկարագրին մաս կազմող շնորհներ կը բաշխէ անոր: Մարդուն կու տայ Իր ողորմածութիւնը: Հիմնաւորելով իր խօսքը աստուածաշնչական ճշմարտացիութիւններով՝ սրբազան հայրը ըսաւ, որ Աստուածաշունչի ամբողջ երկայնքին, ամէն քայլափոխին, ո՛չ միայն սաղմոսերգուներուն, ո՛չ միայն առաջին ուխտին, այլ նաեւ Նոր կտակարանին մէջ Աստուծոյ մեզի գալը եւ այցելելը Իր ողորմութեան ու սիրոյ արտայայտութիւններն են: Ուստի, եթէ Աստուծմէ ողորմութիւն պիտի գտնենք, աստուածանմանութեամբ պէտք է ապրինք այս կեանքը:

Քարոզիչ սրբազանը լուսարձակի տակ առաւ ողորմութեան կամ ողորմածութեան երեք ճշմարտութիւններ. ա) Աստուծոյ

Շար.ը՝ էջ 6

«ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԸ ՄԵԶ ՍԹԱՓՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՒԻՐՈՂ ԱՌԻԹ Է»

ՊԱՏԳԱՄԵՑ ՇԱՀԷ ԱՐՔ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Ծաղկազարդի տօնին առիթով, կիրակի, 24 մարտ 2024-ին Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ մատուցուեցաւ Ս. պատարագ: Պատարագը մատուցեց Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ Շահէ արք. Փանոսեան:

Սրբազան հայրը իր քարոզին մէջ յայտնեց, որ Ծաղկազարդի տօնին առիթով հաւաքուած ենք այս եկեղեցւոյ մէջ՝ նշելու համար Քրիստոսի դէպի Երուսաղէմ կատարած յաղթական թափօրի յիշատակը: Ան ամփոփ կէտերով ներկայացուց Քրիստոսի Երուսաղէմ մուտքը՝ հանդիսաւոր կերպով հարց տալով, թէ ինչպիսի թափօր մըն էր, որ կ՚առաջնորդէր Յիսուսը դէպի Երուսաղէմ, եւ բացատրեց, որ Երիքովի ճամբուն վրայ Յիսուս բացաւ երկու կոյրերու աչքերը, որոնք կ՚աղերսէին, որ բժշկէ զիրենք, եւ անոնք եւս միացան թափօրին: Սրբազանը հաստատեց, որ այդ երկու կոյրերը, նախքան իրենց բուժուիլը ճանչցան Քրիստոսը եւ «Տէր» կոչեցին Զինք:

Շահէ արք. Փանոսեան հարց տուաւ, թէ մենք ի՞նչ ակնկալու- թեամբ, ի՞նչ սպասումով, ի՞նչ տեսնելու համար եւ ինչպիսի՞ ապրումներ ունենալու ի խնդիր պիտի կազմենք թափօրը՝ աւելցնելով, որ արդեօք կրնա՞նք մենք ալ այդ երկու կոյրերուն նման «Տէր» հըռչակել Քրիստոսը եւ յանձնուիլ անոր ողորմածութեան ու շնորհքին կամ պարզապէս հետեւորդներ ենք աւանդութիւններու եւ սովորութիւններու՝ ոչ մէկ փոփոխութիւն յառաջացնելով մեր կեանքին մէջ, կամ ոչ մէկ ձեւով ազդուելով այն իրողութենէն, որ Աստուած մեզի հետ է, մեր կողքէն կ՚անցնի, որպէսզի մեր կեանքը յեղաշրջելով՝ մեզ ալ տանի աստուածային շնորհներու:

Շարունակելով իր պատգամը, առաջնորդ սրբազանը կոչ ուղղեց ժողովուրդին՝ խնդրելու Աստուծմէ, որ բանայ իրենց աչքերը, որպէսզի երկրաւոր խափուսիկ տեսարաններէն անդին՝ կարենան նշմարել աստուածայինը եւ տեսնել, թէ ինչպիսի՛ խառնիճաղանճ վիճակի վերածուած է իրենց կեանքը, եւ նշմարեն, թէ որքա՜ն բա-

րոյապէս, հոգեպէս ընկրկած եւ հեռացած են մեր նուիրական աւանդներէն, նաեւ իրենց զաւակները պատահականութեան ձգուած են եւ Աստուծոյ տան ճամբան չեն գիտեր: «Այս բոլորը մենք պէտք է ընենք Աստուծոյ օժանդակութեամբ եւ օգնութեամբ, սակայն՝ ճըշմարտութիւնը տեսնելու սրբազան ակնկալութեամբ», շեշտեց սըրբազան հայրը՝ աւելցնելով, որ այդ բոլորը մեզի վիճակուած պարտականութիւններ են, սակայն մենք մեր անկեալ իրականութիւնը տեսնելով, սրտբաց կերպով Աստուծոյ պէտք է դիմենք՝ խընդրելով, որ Իր ճշմարտութիւնը կարենալ տեսնելու համար սրբէ մեր աչքը փակող վարագոյրը եւ յոյսով ողողէ մեր ներաշխարհը, այլապէս Ծաղկազարդը եւ եկեղեցական բոլոր տօները ոչինչ կը փոխեն մեր իրականութեան մէջ:

Սրբազան հայրը նկատել տուաւ, որ յառաջիկայ շաբաթ մեր

Շար.ը՝ էջ 6

ՎԱՅՐԷՋՔԸ ԿԱՍԵՑՆԵԼ Է ՊԷՏՔ

Ամէն անգամ, երբ պարտուողական հարկադիր հանգրուանի մը նախընթացին կը գտնուի Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութիւնը, ժողովրդային պոռթկումի նախանշաններ երեւան կու գան: Անտարբերութեան մատնուած ժողովուրդի, խաղաղութեան եւ անվտանգութեան երազներով տարուած հանրութեան մէջ երեւան կու գան ընդվզումի ու մերժումի նշաններ: Հակառուսական տրամադրութիւններու հետզհետէ ժողովրդականացող ու համատարած դարձող արշաւը արդէն նուաճած է բարձրակէտ մը. դժուար է նոր նահանջները այլեւս վերագրել ռուսական կողմին: Ուշադրութիւնը շեղող նոր միջոց պէտք է գտնել, նոր հնարքներ ճարել: Գտնուածը այս անգամ շատ ճըղճիմ էր. երեք զինեալներու յարձակումը ոստիկանատան մը դէմ, անորոշ պահանջներով ու անյայտ ծագումով, շատ կարճ ժամանակ միայն կրցաւ գբաղեցնել ներքին ու արտաքին տեղեկատուական միջոցները եւ շուտով մարեցաւ: Տաւուշի շրջանին մէջ չորս գիւղերու յանձնումի նիւթը մնաց այժմէական:

Բազմիցս ըսած ենք ու գրած, որ Հայաստան կը գտնուի բախտորոշ փուլի մը սեմին: Իր ձախողումներուն մէջ ռուսական կողմին պատասխանատուութեան մեծ չափը անվիճելի է: Անվիճելի է միաժամանակ հաւաքական Արեւմուտքի վերաբերումին ժխտականութիւնը: Արեւմուտքը կը փորձէ շահարկել հայերուն Ռուսիոյ նկատմամբ ժխտական վերաբերումը, արմատականացնել հակառուս տրամադրութիւնները, առանց շօշափելի փոխարինումի ոչ մէկ առաջարկ ներկայացնելով: Կրկնենք նաեւ անգամ մը եւս, որ Հայաստանի իշխանութիւններուն վարած քաղաքական գիծը, լեցուն շեղումներով ու անորոշութիւններով, ստեղծուած կացութեան մէջ ունի կարեւոր դեր: 29800 քառ. քմ-ի մէջ ամփոփումը դարձուցած ռազմավարական ուղղութիւն, Հայաստանի իշխանութիւնները ոչ միայն Ազրպէյճանի կողմէ համապատասխան դիրքորոշում չապահովեցին, այլեւ զըրկուեցան մարտավարական ընտրանքներով բանակցելու կարելիութենէն: Միայն զիջելով ու ոչինչ պահանջելով Հայաստանի իշխանութիւնները յայտնուեցան անելի մէջ. յառաջացումը անկարելի է, նահանջի ճամբայ ալ չկայ:

Հայաստանի Հանրապետութիւնը պարտաւոր է վերանայելու ու վերախմբագրելու իր ազգային ռազմավարութիւնը: Բոլոր մարզերուն մէջ. պաշտպանութիւն, արտաքին քաղաքականութիւն, ներքին քաղաքականութիւն: Անհրաժեշտ է, որ ստեղծէ հանրային համերաշխութիւն եւ համախմբէ ժողովուրդը հայ ազգի կենսական շահերուն շուրջ: Վերջ տայ նախկիններով, ռուսերով ու հնարովի այլ գործօններով ձախողութիւնները պարտկելու մաշած սովորութեան ու պատասխանատուութիւն ստանձնէ: Վերականգնէ խրոխտ ու յանձնառու հայ մարդու կերպարը, որ դարերու ստրկութիւնը մերժելով հասեր է քսանմէկերորդ դար:

Արմատական նման ցաւագին փոփոխութիւն մը կատարելու ատա՞կ է արդեօք Հայաստանի ներկայ իշխանութիւնը: Երեւոյթները ցոյց կու տան, որ իշխանութիւնը, խճճուած սխալ գործընթացներու մէջ, միայն ինքնարդարացման փորձեր կը կատարէ: Այդ փորձերուն կրկնութիւնը շարունակուելու պարագային, Հայաստան ամբողջատիրական վարչաձեւ ունեցող երկիր կրնայ դառնալ: Ընտրութեամբ իշխանութիւն ունենալ չ՚ենթադրեր ազգին ճակատագիրը տնօրինել միանձնեայ եղանակով: Գաղտնիքներով, սուտով ու կեղծիքով կառավարման եղանակը հակացուցումն է իրա՛ւ ժողովրդավարութեան:

Իշխանափոխութեան պահանջը գորդեան հանգոյցը քակելու փորձ է: Իշխանութիւնը ինքզինք զրկած է վերափոխուելու, ընթացքը սրբագրելու, ազգային ռազմավարութիւն մշակելու հնարաւորութենէն: Ազգային ռազմավարութեան մը շուրջ ժողովուրդը համախմբելու, անոր պայքարի կորովը բարձրացնելու հնարաւորութենէն: Թող կա՛մ սթափուի ու շտկէ մէջքը, կա՛մ հեռանայ:

Իշխանափոխութեան պահանջը ինքնանպատակ չէ. իշխող մարդերու, համախմբումներու կամ կուսակցութիւններու փոփոխութիւն կատարելու համար չէ: Ազգային գաղափարաբանութեան վրայ հիմնուած, հայոց պատմութեան ունկնդիր ազգային ռազմավարութեան մը որդեգրումը իրականանալի դարձնելու համար է:

Արկածախնդրութեան դիմելու պահանջ չէ ուզուածը: Իրապաշտ ու գործնապաշտ, աշխարհի խառնակ վիճակին ականդիր, բայց նաեւ հայութեան կարելիութիւններուն համախմբումով երկիր կառավարելու բնական պահանջ է ուզուածը: Հայութիւնը արժանի չէ՞ վաւերականօրէն ազգային իշխանութիւն մը ունենալու:

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՆՊԱՇԵԱՆ

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐՈՒԱՆ ԱՌԻԹՈՎ՝ ԼՕԽ-ԱԿԱՆՆԵՐ ԱՅՑԵԼԵՑԻՆ ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐ

Մանուկներու օրուան առիթով, 20, 21 եւ 22 մարտին, ԼՕԽ-ի Շըրջանային վարչութեան քարոզչական յանձնախումբէն անդամներ այցելեցին լիբանանահայ վարժարաններ, ուր անոնք ամփոփ գիծերու մէջ ներկայացուցին ԼՕԽ-ն ու անոր առաքելութիւնը, ապա ցուցադրուեցաւ յանձնախումբին կողմէ այս առիթով յատուկ պատրաստուած մանուկներուն իրաւունքները լուսարձակի տակ առնող վիտէօ-երիզ մը: Աւարտին ԼՕԽ-ականները աշակերտներուն նուիրեցին թղթապանակներ, որոնց վրայ համապատասխան լուսանկարով նշուած է. «Սիրուած, ուրախ եւ առողջ ըլլալը իրաւունքս է»:

20 մարտին ԼՕԽ-ականները այցելեցին Հայ աւետարանական քոլեճ, 21 մարտին՝ Հայ կաթողիկէ Ս. Խաչ-Հարպոյեան վարժարան, Հայ կաթողիկէ Հռիփսիմեանց վարժարան, Ազգ. Եղիշէ Մանուկեան քոլեճ, Հայ աւետ. կեդրոնական բարձրագոյն վարժարան, Ազգ. Միացեալ վարժարան, Թէքէեան վարժարան, Հայ կաթողիկէ Մեսրոպեան բարձրագոյն վարժարան, 22 մարտին՝ ՀԲԸՄ-ի վարժարաններ եւ Համազգայինի Մելանքթոն եւ Հայկ Արսլանեան Ճեմարան: Նոյնանման աշխատանք մը կատարուեցաւ նաեւ Այնճարի Ազգ. Յառաջ-Գ. Կիւլպէնկեան վարժարանի եւ Հայ աւետարանական վարժարանին մէջ:

Թղթապանակներ ուղարկուեցան ու պիտի ուղարկուին նաեւ՝ Թրիփոլիի Ազգային Նուպարեան-Խրիմեան վարժարան, Հայ աւետարանական Շամլեան-Թաթիկեան վարժարան, «Թռչնոց բոյն» եւ «Զուարթնոց» կեդրոն:

ԼՕԽ-ի քարոզչական յանձնախումբի անդամներուն արտասանած խօսքին մէջ անդրադարձ կատարուեցաւ այցելութեան առիթին՝ 21 մարտին, որ Մանուկներու իրաւունքներու միջազգային օր է, իսկ Լիբանանահայ օգնութեան խաչի անդամները իրենց աշխատանքներուն ճամբով գիտեն, թէ որքա՜ն կարեւոր է մանուկները սիրելը, անոնց գուրգուրալն ու անոնց իրաւունքները յարգելը:

Նշուեցաւ, որ Լիբանանահայ օգնութեան խաչը զաւակներէն մէկն է Հայ օգնութեան միութեան, որ աշխատանք կը տանի ամբողջ աշխարհին մէջ, ունի բարեսիրական տարբեր ծրագիրներ՝ ծերերուն, հիւանդներուն, մանուկներուն եւ օգնութեան կարիք ունեցող բոլորին համար, կ՛ուզէ հանգիստ կեանք ապահովել մանուկներուն, ունի դպրոցներ, ուր հայ աշակերտներ կը յաճախեն, խաղավայրեր եւ գրադարաններ, ուր հայ մանուկներ ու պատանիներ թէ՛ կը խաղան եւ թէ՛ գիտելիք կ՛ամբարեն, դարմանատուներ, ուր բոլորը կրնան բուժուիլ եւ ապաքինիլ:

Մանուկներուն համար մատչելի եւ անմիջական ոճով ԼՕԽ-ականները ըսին. «Դուք ուրախ եւ հպարտ պէտք է ըլլաք, որ աշխարհի մէջ ձեր իրաւունքներուն յատուկ օր կայ, որովհետեւ ամէն մարդ գիտէ, որ դուք շատ կարեւոր էք, կարեւոր է, որ դուք ուրախ, առողջ, ապահով ըլլաք, հասակ նետէք, մեծնաք եւ ապագային դուք ալ ուրիշներու հոգ տանիք եւ օգնէք: Իբրեւ հայեր՝ դուք նաեւ պարտականութիւն ունիք օգնելու ձեր հայ քոյրերուն եւ եղբայրներուն, որպէսզի ամէն մարդ աւելի լաւ ու ուրախ կեանք մը ունենայ»:

Հանդիպումի աւարտին նաեւ հարցում-պատասխանի ու մանուկներու իրաւունքներուն մասին զրոյցի առիթ ստեղծուեցաւ:

Յատկանշական էր, որ բոլոր վարժարաններուն տնօրէններն ու պատասխանատուները գոհունակութեամբ մօտեցան այս նախաձեռնութեան, որուն ճամբով ԼՕԽ-ի ու դպրոցին եւ աշակերտներուն միջեւ ուղղակի ու անմիջական կապ հաստատուեցաւ, ինչ որ առաւել եւս նպաստեց պատգամի տեղ հասնելուն:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ «ԳԱՆՁԱՍԱՐ»-Ի

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՂ, ԿՐԹՈՂ, ՄԻՏՔ ԶԱՐԳԱՑՆՈՂ ՏԱՐՐԵՐ

Ուսուցչաց եւ Մայրերու տօներու զուգադիպութիւնը մտածել կու տայ դաստիարակչական ու կրթական գործընթացին մասին ընդհանրապէս:

Սերունդներ չեն կերտուիր միայն գիտութիւն ամբարելով, այլեւ՝ դաստիարակուելով, մտածելակերպ զարգացնելով, հոգատարութեան արժանանալով, կեանքին պատրաստուելով եւ քննական մտածողութեան ատակ ու բանիմաց դառնալով: Այլապէս կրթական գործընթացը կը մնայ թերի:

Իրականութեան մէջ որեւէ ընկերութեան մէջ սերունդներ կերտող տարրերը մայրը, ուսուցիչն ու մամլոյ ծառայողը, կամ գրողն են հաւասարապէս:

Եթէ մայրը մանուկին ծնունդէն մինչեւ հասունացման տարիքը կը հսկէ, կը դաստիարակէ, կը սորվեցնէ եւ կ՛ուղղէ, ուսուցիչը մարդակերտումի հիմնական առաքելութիւնը ի կատար կ՛ածէ, գիտութեան կողքին, գիտելիքը ի սպաս ի՛ր ու իր միջավայրի՛ն զարգացման օգտագործելու հմտութիւններ կը փոխանցէ, ինչպէս նաեւ աշակերտին նկարագրի ձեւաւորման կը նպաստէ՝ իր խօսքով, վարուելակերպով, մանկավարժական մօտեցումներով ու ամէնօրեայ հսկողութեամբ: Միւս կողմէ՝ մամլոյ ծառայողը, կամ գրողը ընդհանրապէս, երիտասարդութեան եւ ընդհանրապէս հասարակութեան մտածողութիւնը կ՛ուղղէ, քննական մտածողութեան ուղիներ ցոյց կու տայ, հասարակութեան մը արժէքային համակարգի պահպանման կը նպաստէ ու այդ համակարգը իր յօդուածներով կաթիլ առ կաթիլ կը փոխանցէ ընթերցողին՝ անոր մտածելակերպին վրայ ուղղակի ազդեցութիւն բանեցնելով, կարծէք՝ գրիչով կը խօսի իր ընթերցողին հետ: Այս պատճառով ալ երիտասարդ սերունդը փճացնելու կոչուած հոսանքներ կը փորձեն սողոսկիլ զանգուածային լրատուամիջոցներու մէջ, օգտագործել գրիչներ՝ ազդելու հասարակութեան մտածելակերպին վրայ եւ ուղղորդելու զայն դէպի իրենց նպատակը:

Կայուն ու բարգաւաճ հասարակութիւններու մէջ մեծ արժէք կը տրուի մօր, ուսուցիչին ու հրապարակագիրին, կամ ընդհանրապէս մամլոյ ծառայողին, այլ խօսքով՝ դաստիարակչական ու կրթական գործին նուիրուած երեք տարրերուն, որպէսզի հասարակութիւնը փճացնող հոսանքներ նուազագոյն ազդեցութիւնը ունենան, ու յատկապէս երիտասարդ սերունդը իր առողջ մտածելակերպով, իր քննական մտածողութեամբ եւ իր վարք ու բարքով նպաստէ հասարակութեան եւ երկրի զարգացման:

Շար.ը՝ էջ 6

«ՊԱՔՈՒԻ ՊԱՀԱՆՋԱԾ ԳԻՒՂԵՐԸ ՅԱՆՁՆԵԼՈՒ ՊԱՐԱԳԱՅԻՆ, ՏԱՒՈՒՇԻ ՄԱՐԶԸ ՊԻՏԻ ԲԱԺԱՆՈՒԻ 2 ՄԱՍԻ». ՀՅԴ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՄԱՐՄԻՆԻ ԱՆԴԱՄ

ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն մարմինի անդամ, պատմական գիտութիւններու դոկտոր, փրոֆեսէօր Խաչատուր Ստեփանեան «Փաստինֆօ»-ի հետ ունեցած զրոյցի մը ընթացքին յայտնեց, որ Պաքուի պահանջած գիւղերը յանձնելու պարագային, Տաւուշի մարզը փաստօրէն պիտի բաժանուի 2 մասի: Ան դիտել տուաւ, որ թուրքերը մարզ մտնելէ ետք անմիջապէս պիտի ճեղքեն մարզը՝ վտանգելով այնտեղէն անցնող մեր ռազմավարական հաղորդակցութեան ուղիները: Ըստ անոր, կը վտանգուի Երեւան-Իջեւան-Թիֆլիս միջպետական ճամբան, որ կը դառնայ անգործարկելի, ինչպէս՝ Գորիս-Կապան միջպետական ճամբու հատուածը: Կը վտանգուի նաեւ կազամուղը:

«Փաստօրէն, անվտանգային առումով, թէ՛ տնտեսական, թէ՛ փոխադրութեան ու նաեւ մարդկանց գերեվարման, կեանքի անվտանգային առումով որեւէ երաշխիք չկայ, որովհետեւ նշուած գիւղերը յանձնելուց յետոյ Տաւուշի մարզի մի քանի գիւղեր յայտնուելու են թշդ-նամու զինուորի անմիջական նշանառութեան տակ», դիտել տուաւ Ստեփանեան՝ աւելցնելով. «Նախ՝ թուրքն այդ տեսակն է՝ փորձում է խփել թոյլ տեղին, թշնամուն է բնորոշ դա: Իրենք գիտեն, որ դա խոցելուց յետոյ Հայաստանի համար այդ հատուածը դառնալու է խիստ վտանգաւոր, անվտանգութեան որեւէ հետագայ քայլեր նախատեսուած չեն եւ, ըստ էութեան, Հայաստանի հիւսիս-արեւելեան շրջանն Ազրպէյճանն վերցնելու է իր վերահսկողութեան տակ»:

Ստեփանեան յայտնեց, որ Տաւուշի մէջ շատ աւելի վտանգաւոր վիճակ կը ստեղծուի, քան՝ Սիւնիքի: Ըստ անոր, եթէ Սիւնիքի մէջ այլընտրանքային ճամբայ կար, Տաւուշի պարագային այդ մէկը չկայ: Ան ըսաւ, թէ ինք համոզուած է, որ իշխանութիւններուն յայտարարութիւնները, թէ՝ տարածքները պէտք է զիջինք, որպէսզի Ազրպէյճան չյարձակի, որեւէ երաշխիք չեն, որովհետեւ թշնամին, յատկապէս թուրքը, կը յարձակի, երբ թուլակամութիւն կը ցուցաբերես:

Իբրեւ պատմաբան՝ Ստեփանեան բացառիկ դրուագ մը յիշեց պատմութենէն, երբ Պետրոս Գետադարձ կը համոզէր, որ փրկութիւնը տալու եւ յանձնուելու մէջ է, այդ տեղի ունեցած է այդ օրերու թագաւորութեան անկումէն առաջ:

«Հիմա այսօրուայ իշխանութիւնները համոզում են, թէ պէտք է Ազրպէյճանի պահանջները բաւարարեն, որ չյարձակուեն, բայց, ցաւօք, մենք պէտք է արձանագրենք, որ կարճ ժամանակ անց Ազրպէյճանը նոր յարձակում է սկսելու: Տաւուշից է սկսել, որովհետեւ Տաւուշն այսօր Հայաստանի այս պահին ամենաանվտանգ պաշտպանական գիծն է: Գեղարքունիքում էլ մենք խոցելի ենք, Սիւնիքում էլ խոցելի ենք, Տաւուշում իսկապէս անխոցելի դիրքային առաւելութիւն ունենք: Փաստօրէն փորձում են նաեւ այս մեր անվտանգային գիծը, որ խոցելի չէ, աւելի խոցելի դարձնել եւ Հայաստանի նկատմամբ նոր ճնշումներ գործադրել», դիտել տուաւ Ստեփանեան:

Ինչ կը վերաբերի Նիկոլ Փաշինեանի կողմէ տաւուշցիներուն տուած խոստումին, որ կը պատրաստուին կառուցել միջպետական մայրուղիի այլընտրանքային ճամբայ մը, Ստեփանեան յայտնեց, որ՝ ինք թերահաւատօրէն կը մօտենայ անոր: Յիշեցնելով Փաշինեանի նախկին արտայայտութիւնները, որ՝ «Արցախը Հայաստան է եւ վերջ», Ստեփանեան վստահ է, որ այդպիսի ճամբայ մը պիտի չկառուցուի, այլապէս արդէն սկսած պիտի ըլլային անոր շինութեան:

ԳԱԹԱՅԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ. ԲԱՑԱՅԱՅՏՈՒՄՆԵՐ ՍԻՐՈՒԱԾ ՔԱՂՑՐԱՒԵՆԻՆՔԻ ՄԱՍԻՆ

Չափազանցութիւն պիտի չըլլայ, եթէ ըսենք, որ գաթան սիրուած ու շատ յաճախ պատրաստուող հրուշակեղէն ըլլալէ բացի՝ նաեւ կը բացայայտէ մեր աւանդոյթներն ու պատմութեան իւրայատուկ դրուագները:

«Գաթայ» բառի ծագման առեղծուածը

Գաթայի հետ կապուած ամենաբարդ հարցերէն մէկը բառին ստուգաբանութիւնը պարզելն է: Կան վարկածներ, սակայն «գաթա» բառի ճշգրիտ ծագման հետ կապուած հարցը դեռ կը մնայ բաց:

Առաջին անգամ գաթայի մասին յիշատակած է Վարդան Այգեկցին իր «Խոզը եւ գաթան» առակին մէջ:

Պատմաբան Հասմիկ Հմայակեան կը նշէ, որ ակնյայտ է՝ գաթան լայն կիրարկութիւն ունեցած է ծիսատօնական համակարգի մէջ, սակայն հին մատենագրութեան մէջ չկան վերջինիս մասին յիշատակութիւններ:

Ժամանակին բառի հնարաւոր ստուգաբանութիւններէն մէկը «կաթ»-ն էր, որ ակադեմիկոս Հրաչեայ Աճառեանը հերքեց իր աշխատութիւններէն մէկուն մէջ:

Գաթան կը նմանցնէին նաեւ ֆրանսերէն «gateau» (թարգմանաբար կը նշանակէ թխուածք) բառին, որ ամենայն հաւանականութեամբ պատահական համընկնում է:

Ըստ պատմաբանին, մեռած լեզուներէն մէկուն մէջ՝ խեթերէնի, որով խօսած են Հայկական Լեռնաշխարհի շըրջակայ տարածքներուն մէջ ապրող ժողովուրդները, կար «գատայի» բառը, որ գաղափարագրով կը նշանակէ հաց:

Պատմաբանին խօսքով, խեթական սեպագիր արձանագրութիւններուն մէջ յիշատակուած է 130-է աւելի հացատեսակներու մասին: Անոնց, ինչպէս նաեւ մեր ու աշխարհի բազմաթիւ ժողովուրդներու տօնածիսական համակարգին մէջ հացը ունէր շատ կարեւոր նշանակութիւն:

Այսպիսով, շատ հնարաւոր է, որ «գաթայ» բառը փոխառութիւն է խեթերէնէ, սակայն անկասկած է, որ հնագոյն երեւոյթ է եւ ունի ծիսական արմատներ:

Գաթայի հետ կապուած հաւատալիքներն ու աւանդոյթները

Գաթայ պատրաստած են եւ մինչ օրս ալ կը պատրաստեն գրեթէ բոլոր տօներուն: Հին ժամանակներէ ի վեր անիկա զարդարած է նշանտուքի, հարսանիքի, Նոր տարուան, Բարեկենդանի եւ շատ մը այլ տօներու սեղանները:

Ժամանակին անիկա պատրաստած են մեղրով ու խաղողի ռուպով, իսկ այժմ առաւելապէս կ'օգտագործուի շաքարը: Գաթայի բազմաթիւ տարատեսակները ունեցած են տարբեր ձեւեր ու չափեր՝ իւրաքանչիւրը իր իմաստով ու կիրարկութեամբ:

Օրինակ՝ Սեբաստիոյ մէջ նշանտուքէն ետք, մինչեւ հարսանիք ինկած ժամակահատուածը, փեսային կողմէն հարսի տուն կ'ուղարկուէր մեծ **փախլաւա**, որուն վրայ կը դրուէր քանի մը փոքր գաթայ՝ իբրեւ ապագայ երջանիկ ընտանիքի եւ քաղցրութեան խորհրդանիշ:

Գաթայի հետ կապուած իւրայատուկ աւանդոյթ կար նաեւ Նոր Նախիջեւանի մէջ, ուր միշտ հետեւողական էին ազգային արժէքներուն հանդէպ: Այստեղ կը թխէին յատուկ գաթայ, որ կը կոչուէր Թել գաթայ (անուան ծագումը ամենայն հաւանականութեամբ կը վերաբերի խմորի բաղադրութեան):

Հարսանիքէն քանի մը օր առաջ կը հաւաքէին մեծ պարկերով ալիւր, շաքար եւ իւղ, կը կանչէին բարեկամ եւ հարեւան կիները, որպէսզի բոլորը միասին թխեն գաթան:

Ամէն մէկը կու գար իր գրտնակով եւ կը մասնակցէր գաթայի թխման աշխատանքներուն:

Իսկ երբ անիկա արդէն պատրաստ էր, փեսային բարեկամ երիտասարդ տղաները գաթաները կը տեղաւորէին խուրջիններու մէջ, ձիեր կը հեծնէին ու հերթով կ'այցելէին հարազատներու տուներ եւ նման գեղեցիկ ու խորհըրդանշական ձեւով կը հրաւիրէին հարսանիքին:

Կարելի է ըսել, որ այս ձեւով գաթան կը փոխարինէր մերօրեայ հրաւիրատոմսը:

Գաթայի հետ կապուած հնագոյն աւանդոյթներ կային նաեւ Վանի մէջ: Հարսանիքէն առաջ, այն մեծ տաշտի շուրջ, ուր պէտք էր պատրաստուէր գաթայի խմորը, մոմեր կը վառէին: Ասիկա հնագոյն ծիսական արմատներ ունեցող արարողութիւն է, որ վերաիմաստաւորուած է եւ հետագային մեկնաբանուած իբրեւ հարսի՝ մոմի պէս միշտ վառ ըլլալու խորհրդանիշ:

Գաթան անպակաս էր նաեւ Նոր տարուան սեղանէն: Պատմաբանի խօսքով, Նոր տարիին կլոր գաթայ թխելը եւ անոր մէջ մատանի կամ մետաղադրամ դնելը բաւական տարածուած էր Գիւմրիի մէջ:

Կը համարուէր, որ ընտանիքին այն անդամը, որուն բաժին կը հասնէր մետաղադրամը կամ մատանին պահող գաթայի կտորը, պիտի ունենար յաջողակ տարի: Իսկ տուեալ իրը ան իր մօտ պէտք էր պահէր ամբողջ տարուան ընթացքին:

Այս սովորութիւնը տարածուած էր նաեւ հին Երեւանի մէջ: Իբրեւ տարուան ամիսներու խորհրդանիշ՝ գաթան կը կտրէին 12 մասի եւ կը բաժնէին ընտանիքի անդամներուն:

Ամանորին տարածուած էր նաեւ փոքրիկ գաթաներ թխելու սովորութիւնը: Այդ գաթաներուն մէջ փոս կ'ընէին եւ կու տային երեխաներուն: Անոնք այդ փոսերուն մէջ ցորենի հատիկներ կը լեցնէին եւ գաթաները կը դնէին տան տանիքը, որ թռչունները գան ու կտցահարեն:

Շատ հետաքրքրական է, որ գաթան օգտագործուած է նաեւ բուժական նպատակներով:

Երբ երեխան ուշ կը քալէր, մայրը կը թխէր կլոր գաթայ, միջուկը կը հանէր, գաթան երեխայի ոտքերուն կ'անցնէր, միւս գաթաները կու տար երեխաներուն, որ վերցնեն ու վազեն, որպէսզի չքալող երեխան տեսնէ եւ ինքն ալ ուզէ վազել անոնց ետեւէն:

Ի հարկէ ասոնք գաթայի հետ կապուած աւանդութիւններու եւ հաւատալիքներու փոքր մէկ մասն են միայն, որոնք, սակայն, կը փաստեն, որ գաթան ունեցած է յաջողութեան, բարեկեցութեան, երջանկութեան, քաղցրութեան, հիւանդութիւններէ բուժելու, առատութեան խորհուրդ:

Պատահական չէ, որ կ'ըսեն՝ «Տատը ամէն օր գաթայ չի թխեր», կամ «Պապը ամէն օր գաթայ չ'ուտեր», այսինքն ամէն անգամ յաջողութիւն չ'ըլլար:

Գաթայի վրայի նախշերուն խորհուրդը

Որքան առանձնայատուկ ու հետաքրքրական են գաթայի հետ կապուած աւանդութիւններն ու հաւատալիքները, նոյնքան ալ հետաքրքրական է գաթայի նախշազարդումը, որ ունի իւրայատուկ խորհուրդ:

Գաթայի վրայի նախշերը ըրած են յատուկ գործիքի՝ գաթանախշիչի օգնութեամբ, որ մասնաւորապէս պատրաստուած է փայտէ եւ կաւէ:

Յաճախ հանդիպող նշաններէն եղած են երկնային լուսատուներու պատկերները, որոնք կապուած են լուսնային կամ արեւի պաշտամունքի հետ: Քրիստոնէական շըրջանին առաւել գերակշռող կը դառնայ խաչի նշանը:

Շատ յաճախ թխուած է կլոր ձեւ ունեցող գաթայ, որ խորհրդանշած է տարին:

Կայ նաեւ վարկած, որ տարբեր ընտանեկան տոհմեր ունեցած են իրենց առանձնայատուկ նշաններով գաթանախշիչներ, եւ երբ տօներու ժամանակ փոխանակուած են գաթաներով, հնարաւոր եղած է պարզել, թէ ո՞ր գաթան ո՛ր տոհմինն է եւ համէն դատելով՝ ընտրած են ապագայ հարսը, որ ենթադրաբար չափազանցութիւն է:

Այժմ Հայաստանի փայտարուեստի թանգարանին մէջ կը պահպանուին գաթանախշիչներու նմուշներ:

Նիւթը՝ **foody.am/blog-էն**

Արեւմտահայերէնի վերածեց՝ **ԵՌԱԳՈՅՆ-ը**

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՀԵՌԱՏԵՍԻԼԸ ԿԸ ԲԱՑԱՅԱՅՏԷ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐՈՒ ՀՍԿԱՅԱԿԱՆ ԿԱՇԱՌՔ ՍՏԱՆԱԼԸ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ԿՈՂՄԷ

Առաջին անգամը չէ, որ բռնատիրական Ազրպէյճան յայտնուած է ուշադրութեան կեդրոնը՝ արեւմտեան պաշտօնեաներուն միլիառաւոր տոլարներ կաշառք տալու առումով, որպէսզի անտեսուին իր սեփական բնակչութեան եւ արցախահայութեան մարդկային իրաւունքներու զանգուածային խախտումները:

«Խաւիարային դիւանագիտութիւն» եզրոյթը ստեղծուած է յատկապէս եւրոպական կառոյցներու մէջ Ազրպէյճանի կաշառակեր գործելակերպը նկարագրելու համար: Ցաւօք, նոյնքան կաշառուած եւրոպացի որոշ պաշտօնեաներ հաճոյքով գրպանած են Ազրպէյճանի կողմէ իրենց առաջարկուած միլիոնաւոր տոլարներ:

«Ազդեցութեան եւ շահարկումի այս բարդ ցանցը բացայայտուած է գերմանական ARD հեռատեսիլային ընկերութեան «Am Abgrund» («Անդունդի մէջ») բեկումնային ժապաւէնով: Թէեւ ժապաւէնը գեղարուեստական է, սակայն անիկա հիմնուած է շարք մը հետաքննութիւններու վրայ, որոնք կը կոչուին «Ազրպէյճանական լուացքատուն»՝ բացայայտելով, թէ ինչպէ՛ս Ազրպէյճանի կառավարութիւնը կը կաշառէ Եւրոպական խորհուրդի քաղաքական գործիչները: 2017-ին հրապարակուած հետաքննութիւնները պարզած են, թէ ինչպէ՛ս Ազրպէյճանի կառավարութիւնը շարժիչ ուժ եղած է 2,9 միլիառ տոլարի դրամաշնորհային գաղտնի ֆոնտի ետին. ֆոնտ մը, որ կրնայ օգնել անոր՝ կաշառելու եւրոպացի քաղաքական գործիչները, գրած է Լամիեա Ատըլըկիզի globalvoices.org կայքին վրայ:

«Պաքու խելամտօրէն նաւարկած է Եւրոպայի իշխանութեան միջանցքներով՝ գրաւելով քաղաքական գործիչները շքեղ ճամբորդութիւններու եւ դրամական ուղղակի վճարումներու համադրութեամբ: Նպատա՞կը. ապահովել, որ այդ ազդեցիկ ձայները բարձր խօսին Ազըրպէյճանի շահերուն մասին, մասնաւորապէս՝ Եւրոպական խորհուրդի խորհրդարանական վեհաժողովի (ԵԽԽՎ) եւ նոյնիսկ Գերմանիոյ Պունտեսթակի դահլիճներուն մէջ», գրած է Ատըլըկիզի:

Հետաքննող լրագրող Տանիէլ Հերրիչի նկարահանած ժապաւէնին անդրանիկ դիտումը կայացած է 20 փետրուարին, Գերմանիոյ խորհըրդարանի կողմէ կազմակերպուած ճեռնարկի մը ընթացքին: Կը նախատեսուի ցուցադրել հետեւութիւն ընող վաւերագրական ժապաւէն մը, որ աւելի եւս կը բացայայտէ Ազրպէյճանի լոպիիստական կաշառակեր ջանքերը Եւրոպայի մէջ:

Ժապաւէնը կը բացայայտէ ե՛ւ կաշառք տուող ազրպէյճանցիները ե՛ւ կաշառք վերցնող եւրոպացի պաշտօնեաները: «Այս պատմութեան կեդրոնը կը գտնուի ուժանիւթային աղբիւրներով հարուստ Ազրպէյճանը, որ կը քննադատուի իր կառավարութեան բռնապետական գործելակերպին համար, ինչպէս նաեւ՝ եւրոպական երկիրները, որոնք յայտնի են իբրեւ ժողովրդավարութեան, օրէնքի գերակայութեան եւ մարդկային իրաւունքներու առաջամարտիկներ, որոնք երկար ժամանակ՝ խորհրդային դարաշրջանէն ի վեր, դաստիարակ եղած են զարգացող երկիրներու համար: Բայց տեղի կ'ունենայ անսպասելին. այդ նուիրական արժէքները տարածելու փոխարէն, այնպէս կ'երեւի, թէ անոնք եւս խոցելի դարձած են կաշառակերութեան նկատմամբ...»:

Ժապաւէնը կը սկսի իր ներքին հակառակորդները լռեցնելու նպատակով Ազրպէյճանի ի գործ դրած ջանքերու ցուցադրումով. հակառակորդներ, որոնք բանտ կը նետուին վարչակարգին կողմէ տեղի ունեցող մարդկային իրաւունքներու խախտումները քաջաբար բացայայտելնուն համար: Անիկա կը բովանդակէ տրամաթիք տեսարաններ, որոնք կը կրկնօրինակեն 2012-ին յայտնի լրագրող Խատիճա Իսմայիլովայի ննջասենեակը թաքուն տեղադրուած տեսախցիկներու նկարները՝ բացայայտելով անոր անձնական կեանքը: Իսմայիլովան շարք մը հետաքննութիւններ իրականացուցած է Ալիեւներու իշխող ընտանիքին կապուած կառավարութեան կաշառակերութեան մասին: Սպրդած նկարները նպատակ ունէին արատաւորել լրագրողին հեղինակութիւնը: Հետագային Իսմայիլովա կեղծ մեղադրանքներով բանտարկուեցաւ եւ երկու տարի անցուց ճաղերու ետին:

Ժապաւէնը կը պատմէ «Գերմանիոյ Պունտեսթաքի մտացածին անդամի՝ Կըրտ Մայնըքիի մասին, որ նաեւ կը ծառայէ Եւրոպական խորհուրդին մէջ: Մայնըքի կը բացայայտէ, որ 1949-ին ստեղծուած այդ հաստատութիւնը, որ ստեղծուած է ժողովրդավարութեան եւ օրէնքի գերակայութեան ամրապնդման համար, վտանգուած է, եւ որ գերմանացի պատգամաւորները ենթարկուած են ազրպէյճանական վարչակարգի ազդեցութեան՝ Եւրոպական խորհուրդին մէջ իրենց ձայները փոխանակելով դրամի, ոսկիի, մարմնավաճառներու եւ այլ կաշառքներով՝ դաւաճանելով ժողովրդավարութեան եւ մարդկային իրաւունքներու սկզբունքներուն»:

Մայնըքիի՝ Ազրպէյճանը դատապարտող բանաձեւի ընդունման փորձը այդ երկրի բազմաթիւ քաղաքական բանտարկեալներու համար, ձախողած է ուրիշ անդամներու կողմէ՝ Ազրպէյճանէն կաշառք ստանալէն ետք:

Ժապաւէնի ցուցադրութեան յաջորդած քննարկման ժամանակ բեմադրիչ Հերրիչ ըսաւ. «Հարցը դուրս եկած է Ազրպէյճանի կառավարութեան շրջանակներէն եւ ներգրաւուած արեւմտեան քաղաքական գործիչներուն եւ հասարակութիւններուն՝ Ազրպէյճանի բնական աղբիւրներով սնուցուող կաշառակերութեան փորձարկումին մէջ: Ցուցադրութեան հիւրերու շարքին էր նաեւ Գերմանիոյ խորհրդարանի պատգամաւոր Ֆրանք Շուապ, որ վերջերս յայտնի դարձած է Ազրպէյճանի կառավարութեան հասցէին իր բուռն քննադատութեամբ: Նոյն Շուապը վիճարկեց ԵԽԽՎ-ի ազրպէյճանական պատուիրակութեան հաւատարմագիրները վեհաժողովի բացման ձմեռնային նստաշրջանի ժամանակ, յունուար 2024-ին»:

Շուապ Global Voices-ին յայտնեց, որ Ազրպէյճանի մասին ճշմարտութիւնը ըսելու իր փորձը «կը համապատասխանէ Եւրոպայի խորհուրդի առաքելութեան: Եթէ այս կազմակերպութեան անդամը չի յարգեր անոր սկզբունքները, ապա անհրաժեշտ է քայլերու ձեռնարկել»: Ուքրանական պատերազմի պատճառով ռուսական կազի դէմ արգելք դնելէ ետք Եւրոպան սկսաւ կազ գնել Ազրպէյճանէն, որ մասամբ կը ներկրուի Ռուսիայէն: Այսուամենայնիւ, «Կարեւոր է, որ մենք չանտեսենք մարդկային իրաւունքներու խախտումները՝ յանուն առեւտրական յարաբերութիւններու», ըսաւ Շուապ:

ԵԽԽՎ-ի մերժումէն ետք՝ վաւերացնելու Ազրպէյճանի պատուիրակութեան լիազօրութիւնները յունուար 2024-ին, «Ժամանակը (ժապաւէնի մեկնարկման համար) ասկէ աւելի յարմար չէր կրնար ըլլալ», կ'ըսէ «Եւրոպական կայունութեան նախաձեռնութիւն» ուղեղային կեդրոնի նախագահ եւ Ազրպէյճանի կառավարութեան խիստ քննադատ Ճերրըլտ Նուաս: Անոր ուղեղային կեդրոնն է, որ 2012-ին ստեղծեց «խաւիարային դիւանագիտութիւն» եզրոյթը եւ առաջինն էր, որ փաստեց Ազրպէյճանի ազդեցութիւնը Եւրոպական խորհուրդին վրայ»:

Նուաս նախազգուշացուցած է Ազրպէյճանը՝ հաւանական վտարման մասին Եւրոպական խորհուրդէն, եթէ ան ազատ չարձակէ իր քաղաքական բանտարկեալները մինչեւ ապրիլ 2024՝ Եւրոպական խորհուրդի 75-ամեակը:

Աւելի քան 200 քաղաքական բանտարկեալ կայ Ազրպէյճանի մէջ:

ՅԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆ
«Քալիֆորնիա Քուրիըր» թերթի հրատարակիչ եւ խմբագիր
Արեւելահայերէնի թարգմանեց՝
ՌՈՒԶԱՆՆԱ ԱՒԱԳԵԱՆ
Արեւմտահայերէնի վերածեց՝
ՍԵԴԱ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

«ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԸ ՄԵԶ ՍԹԱՓՈՒԹԵԱՆ...»

Շարունակուած 3-րդ էջէն

դիմաց կը բացուին նուիրական առիթներ, եւ եկեղեցին մեզ կը հրաւիրէ, որպէսզի աղօթասաց կեանքով մեր Փրկչին կեանքի վերջին հանգրուանները միասնաբար վերապրինք, որպէսզի այդպիսով նաեւ յարութեան հրաշալիքը դիմաւորենք մեր կեանքէն ներս:

«Նուիրական այս առիթով պէտք է անդրադառնանք, որ մեր Տէրը անցեալի պատկեր ու յիշատակ չէ, այլ նոյնինքն մեր կեանքն է, մեր քրիստոնէական հաւատքն է եւ երկրաւոր այն պարտականութիւնները, որոնց մէջ զԱստուած մեզի հետ ունենալով՝ պէտք է ընթանանք խրոխտ հաւատքով, որպէսզի սանդուղն ի վեր բարձրանալով՝ հասնինք աստուածային անմահ պարգեւներուն», ըսաւ սրբազանը:

Շարունակելով իր խօսքը՝ Շահէ արք. շեշտեց, որ մեր եկեղեցին կարիքը ունի մեր զաւակներուն, մեր մատղաշ սերունդին, որպէսզի հոգեւոր մեր կեանքը յարատեւէ, նաեւ մեր ազգը կարիքը ունի մեր զաւակներուն, որպէսզի անոնց մասնակցութեամբ վեր բարձրանայ, ինքզինք կազդուրէ՝ հասնելով իր երազներուն եւ իտէալներուն: Ան դիտել տուաւ, որ երկար ժամանակէ ի վեր մեզմէ շատեր բացակայ են մեր համայնական եւ եկեղեցական կեանքէն, օտարացած եւ ուծացած են, նաեւ՝ մոռցած, որ իրարմով, իրար աջակից ու զօրակից ըլլալով կրնայ յարատեւել մեր եկեղեցական եւ մեր հոգեւոր կեանքը: «Ծաղկազարդը մեզ սթափութեան հրաւիրող առիթ է: Պէտք է մեր աչքերն ալ բացուին, որպէսզի ճշմարտութիւնը, իրական պատկերը արթննայ մեր ներաշխարհին մէջ եւ մենք զգանք, որ մեր անձերէն նաեւ ուրիշին, մեր եկեղեցւոյ, մեր դպրոցին, մեր ակումբին, մեր կառոյցին համար ընելիքներ ունինք, պարտականութիւններ ունինք, որոնց մէջ պէտք չէ թերանանք», հաստատեց սրբազան հայրը՝ աղօթելով, որ Աստուածային շնորհքը լեցնէ բոլորը, եւ նուիրական Աւագ շաբթուան ընթացքին մեր աղօթասաց կեանքի պայմաններուն մէջ մեր Տէրը մեզի մօտենայ, բանայ մեր հոգիին աչքերը, պայծառօրէն ցոյց տայ մեզի Իր ճշմարտութիւնը՝ մեզ վերադարձնելով մեր պարտականութիւններուն, որպէսզի արդար աշխատանքով նոր ապրում հաստատենք մեր իրականութեան մէջ:

Պատարագի աւարտին, նախագահութեամբ սրբազան հօր, կազմուեցաւ մանուկներու թափօրը, որ շրջեցաւ եկեղեցւոյ շրջակայքը:

ԴՌՆԲԱՑԷՔ ՍՐԲՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՄԷՋ

Նախագահութեամբ Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ Շահէ արք. Փանոսեանի, կիրակի, 24 մարտ 2024-ին, յետմիջօրէի ժամը 5:00-ին Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ կատարուեցաւ Դռնբացէքի հոգեպարար եւ խորհրդալից արարողութիւն:

Հաւատացեալ ժողովուրդին ուղղուած իր քարոզին մէջ սրբազան հայրը բացատրեց, որ այս արարողութիւնը մեր եկեղեցւոյ կողմէ ճշդուած է, որպէսզի Աւագ շաբթուան նախօրեակին մենք իբրեւ հայ եկեղեցւոյ հաւատացեալ զաւակներ, յիշենք, որ Քրիստոս ժամանակի լրումին անպայմանօրէն փառքով եւ զօրութեամբ դարձեալ պիտի յայտնուի այս աշխարհէն ներս եւ դատաստանի հրաւիրէ ողջերն ու մեռելները, որպէսզի ամէն մարդ համաձայն իր գործերուն եւ իր արժանիքին, Աստուծոյ ժառանգութենէն բաժին վերցնէ: Սրբազանը ըսաւ, որ այս պահը մեր ուշքը կ'ուղղէ դէպի Աստուած եւ յաւիտենականութիւն, սակայն նաեւ կը վերաբերի՝ մեզի, մեր կեանքին, մեր գործերուն, մեր միտքի խորհուրդներուն: Սրբազան հայրը մէջբերում մը կատարեց Պօղոս առաքեալի խօսքերէն, որ մեզի կը յիշեցնէ, թէ մենք Աստուծոյ տաճարն ենք, հետեւաբար սրբութեան գիտակցութեամբ պէտք է վարուինք մեր առօրեային հետ եւ առիթ չտանք, որ մեր մէջ աստուածային դրոշմը, նաեւ սրբութիւնները քայքայուին, այլապէս մենք կը կործանինք ու կը քայքայուինք: «Կեանքէն ներս Աստուած եւ մարդ միասին պէտք է ըլլան, միասին քալեն, որպէսզի մարդ Աստուծմով առաջնորդուած կարենայ անխորտակ պահել իր կեանքին ընթացքը, այլապէս, առանց Աստուծոյ ներկայութեան, օժանդակութեան եւ առաջնորդութեան, անպայմանօրէն պիտի շեղինք եւ քայքայուինք», շեշտեց սրբազան հայրը՝ աւելցնելով, թէ մեր շուրջը այնպիսի մթնոլորտ մը կը տիրէ, որ կը փորձէ խորտակել մեր հոգեկան ամրութիւնը եւ մեզ դարձնել աշխարհաքաղաքացի, այսինքն՝ մէկը, որ կը կորսնցնէ երկինքի լոյսին գիտակցութիւնն ու առաջնորդութիւնը եւ պարզապէս կը հետեւի կեանքի ընթացքին՝ ենթարկուելով մոլութիւններու եւ գայթակղութեանց:

Եզրափակելով իր խօսքը՝ սրբազանը շեշտեց, որ պէտք է հաւատքով եւ գիտակցութեամբ պահենք այն, ինչ որ նուիրական է, սուրբ է եւ կեանք կը կերտէ մեր իրականութեան մէջ, աւելցնելով, որ քրիստոնեան պէտք է յիշէ, որ ինք Աստուծոյ զաւակն է, սահմանուած՝ երկինքի յաւերժ կեանքին համար, եւ այնտեղ իր հոգիի ձգտումներով պէտք է առաջնորդուի եւ արժանանայ զԱստուած տեսնելու գերագոյն երջանկութեան:

ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՀԱՓԱՌ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ ԱՌԻԹՈՎ...

Շարունակուած 3-րդ էջէն

ողորմութիւնը նոյնինքն Աստուծոյ սէրն է, եւ Իր սէրը կը յայտնէ Իր գթառատութեամբ: Աստուածաշունչ մատեանը կ'ըսէ, թէ Յոգին Սուրբ ստեղծագործութեան առաջին պահուն կը շրջէր ջուրերուն վրայէն, այլ խօսքով, կը գթար, կը խնամէր, կը գուրգուրար, կը սիրէր: Տէրը կը հրաւիրէ մեզ՝ երանիներուն մէջ գթառատ, սիրով լեցուն ըլլալ: բ) Երկրորդ յատկանիշը, կամ ողորմածութեան ներքին իմաստը ներողամիտ ըլլալն է, այսինքն ընդունիլ մէկը՝ հակառակ իր ըրածներուն ու մարդկային թերութիւններուն: Ընդունելի, որովհետեւ նաեւ մենք, մեր կարգին, մեղաւորներ ենք, թերութիւններ ունինք, մեր կեանքին մէջ սխալներ գործած ենք եւ եթէ չներենք անոնց մենք եւս ներում պիտի չի ստանանք: Եւ գ) Աստուած ողորմած է. առաջին ուխտին մէջ Աստուծոյ ողորմութիւնը կը նմանի մօր արգանդին, որ կը պաշտպանէ իր երեխան:

Աստուած կը պաշտպանէ, Աստուած օգնութեան կը հասնի, Աստուած կը փրկէ մեզ:

Եզրափակելով իր քարոզը՝ սրբազան հայրը աղօթք բարձրացուց առ Աստուած. «Թակեցինք դուռդ, ո՛վ Տէր, բա՛ց մեզի. բա՛ց մեր կեանքի ճանապարհը: Նեղութեանց մէջ, տագնապներու մէջ, դժուարութեանց մէջ՝ անհատական, ընտանեկան, եկեղեցական, ազգային ու հայրենիքի կեանքին մէջ բա՛ց մեզի Քու ողորմութեանդ դուռը, եւ կը խոստանանք ողորմած ըլլալ՝ Քու նմանութեանդ եւ պատկերիդ համաձայն: Բա՛ց մեզի, ո՛վ Տէր. բա՛ց մեր կեանքի ճանապարհը: Դուն ես կեանքը, Դուն ես ճանապարհը, մեզ առաջնորդէ Քու արքայութեանդ եւ ողորմութեամբդ ընդունէ մեզ Քու արքայութենէդ ներս, որպէսզի բոլորս միասին փառաւորենք Քեզ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն»:

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՂ, ԿՐԹՈՂ, ՄԻՏՔ...

Շարունակուած 4-րդ էջէն

Որքան ժամանակակից են Մեծն Կոմիտաս վարդապետի խօսքերը՝ ուսուցիչին եւ ընտանիքին ուղղուած: Վարդապետը իր խօսքը ուսուցիչին ուղղելով՝ կ'ըսէ.

«Ուսուցի՛չ պարոններ ու քոյրե՛ր, զգուշութեամբ ու երկիւղածութեամբ մօտեցէ՛ք դաստիարակութեան գործին. խիստ փափուկ պաշտօն մըն է ձերը. դաստիարակելու կոչուած էք սերունդ մը, որ ապագայ ազգն է, սխալ ուղղութեամբ ազգ մը կը խորտակէք վերջը...»:

Ապա անդրադառնալով ընտանիքի դերին՝ կը գրէ.

«Ընտանիքը որքան զարգացած ըլլայ, մանուկն ալ այնքան մտքի առաւելութիւններով երեւան կու գայ»:

Միւս կողմէ՝ գրողը, կամ հրապարակագիրը հասարակութիւնը իր վիճակէն մէկ աստիճան վեր բարձրացնելու ճիգ կը թափէ, հարցերու լուծման ճամբայ ցոյց կու տայ, սակայն ան ալ, իր կարգին կ'ազդուի հասարակութեան քաղաքակրթութենէն, ստեղծած պայմաններէն եւ գրողին հանդէպ հասարակութեան մօտեցումէն: Գրողը իր բազմատեսակ ստեղծագործութիւններով դաստիարակչական գործէն անդին կ'անցնի նաեւ, կը ներկայացնէ իրավիճակներ, հոգեվիճակներ ու մարդկային մտքի ստեղծագործական մակարդակներ՝ իր գրութիւններուն ընդմէջէն իր ապրած ժամանակաշրջանը արտացոլացնելով:

Ունի՞նք կրթական մշակը, մայրը, գրողը գնահատելու, անոնց ճիգը խթանելու ռազմավարութիւն, մշակոյթ, կ'ունենանք առողջ ու բանիմաց սերունդ, աւելի՛ն՝ զարգացող հասարակութիւն: Անտարբերութեա՞մբ կը նայինք այս տարրերու դերին սերունդներու կերտման ու զարգացման մէջ, կ'ունենանք նոյնքան անտարբեր սերունդ մը, այլեւ՝ հասարակութիւն մը, որ իւրաքանչիւր դժուարութեան դիմաց դիւրաւ կը խամրի:

ԺԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ

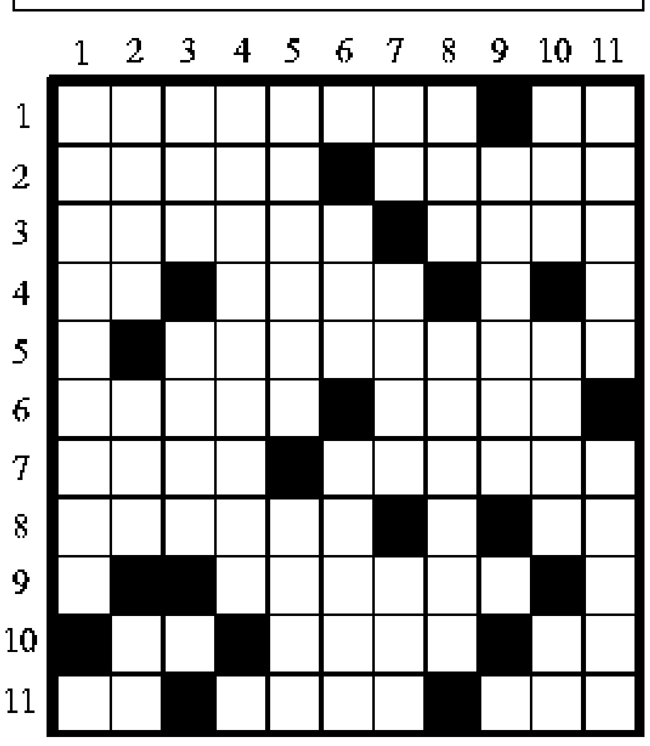

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ
1. Գմբեթաձեւ, ուռուցիկ - Ցուցական ածական:
2. Այր մարդիկ - Կարեւոր:
3. Գիրնալ կամ հաստանալ - Սիպերիոյ ամենէն երկար գետը:
4. Կրկնուած բաղաձայններ - Թաքուն պայթուցիկ:
5. Ազգակից, տոհմակից:
6. Պուրճ Համուտի թաղամասերէն - Ծախու առնել:
7. Ոչխարի ճարպոտ պոչ - Եդեմի երրորդ գետը:
8. Կանոնի զեղծարարներէն - Արական սեռի անուն:
9. Ծանօթ, հասու:
10. Թերթի երես - Մտերիմ - Գրաբար՝ ո՞ր:
11. Մէկը - Պարատեսակ - Ծնունդ:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ
1. Յովհաննէս Այվազովսկիի հայրը:
2. Դիրքով - Ամերիկեան պետութիւն - Ստեղծուածներ:
3. Աստուած - Բնակուած վայրեր:
4. Դանկ, լումայ:
5. Պալքանեան թերակղզիի պատմական մարզերէն - Յովհաննայի հայրը:
6. Աղէկ - Խարանել:
7. Այբուբենէն - Մարտունիի գիւղերէն - Որսի կենդանի:
8. Մօր առաջին կաթը - Ուզանի խեժ:
9. Խռպոտ ձայն:
10. Կաթսայ - Թոյն - Այբուբենէն:
11. Մշտապէս - Արական սեռի անուն:

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

								9
		1		8			7	4
4		8			6		2	
					3	7		5
		6	5		4	1		
7		5	8					
	5		6			9		7
9	2			4		6		
1								

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած ցանցը բաղկացած է իւրաքանչիւրը 9 քառակուսի հաւաքող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառումի սկզբունքին կիրառումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը զետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսիներով իւրաքանչիւր բաժին ունենայ 1էն 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան միայն մէկ անգամ գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ ո՛չ մէկ պարագայի արտօնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ: Սկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ զետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՂԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

ԽԱՉԲԱՌ

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

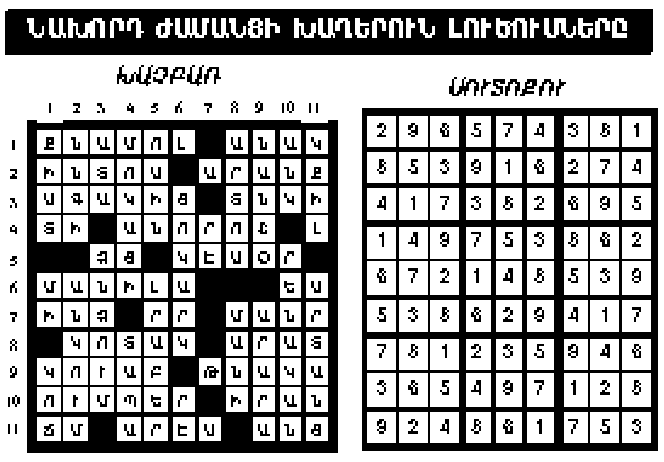

ՕՐԱՑԵՑՐ

ՄԱՐՏ 27

- 1891.- Մահ դերասան Պետրոս Մաղաքեանի, Պոլսոյ մէջ: Ծնած էր 1826-ին, Պոլիս:
- 1902.- Մահ երգահան, խմբավար եւ երաժշտագէտ Քրիստափոր Կարա Մուրզայի, Թիֆլիսի մէջ: Ծնած էր 1853-ին, Խրիմի Պելոկորսք քաղաքը:
- 1920.- Արշաւիր Շիրակեան Պոլսոյ մէջ, Թալաբաշ փողոցին վրայ ահաբեկեց թրքական կառավարութեան գործակալ Վահէ Իհսանը (Եսայեան):
- 1926.- Ծնունդ ճարտարագէտ, դերասան եւ Ստալինի նմանակ Գէորգի Սահակեանի, Պաքուի մէջ: Մահացած է 2014-ին, Մոսկուա:
- 1993.- Արցախի ինքնապաշտպանութեան ուժերը ազատագրեցին Մարտակերտի Չարեքտար գիւղը:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ Դ. ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՍ ՇԱԲԱԹ՝ ՀԻԼԱԼ ՆԱՍՐ - ՀՄԸՄ ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏ

Այս շաբաթ ժամը 15:15-ին Պհամտունի «Ամիր Ապտել Նուր» դաշտին վրայ, ՀՄԸՄ Պուրճ Համուտ պիտի կատարէ Բ. հանգրուանի իր 8-րդ շաբթուան մրցումը՝ Հիլալ Նասրի դէմ:

ՀՄԸՄ Պուրճ Համուտի մրցակիցը կը պայքարի Ռապիթաթ Ուարտանիէի հետ՝ գրաւելու 3-րդ դիրքը ուղղակիօրէն վերջին հանգրուան հասնելու համար, մինչ 4-րդ դիրքը գրաւող խումբը Պէյրութի շրջանի Բ. դիրքը գրաւող խումբին հետ **փլէյ օֆֆ** մրցում մը պիտի կատարէ՝ գիտնալու վերջին հանգրուանի հասնող 12-րդ խումբին անունը:

Արդէն իսկ իրենց տոմսը շահած տղաքը պիտի փորձեն այս շաբաթ յաղթելով դառնալ Լեռնալիբանանի ախոյեան, առանց նոյնիսկ վերջին մրցումին արդիւնքը գիտնալու:

Յոյսով, որ ամբողջ մասնաճիւղի եղբայրներուն աշխատանքը իրենց նպատակին կը հասնի եւ ՀՄԸՄ Պուրճ Համուտը կը հռչակուի Լեռնալիբանանի ախոյեան:

Ստորեւ՝ 8-րդ եւ նախավերջին հանգրուանի յայտագիրը.

ՇԱԲԱԹ

Տապլը Քիք - Ռաուտա Տըքուանէ
(ժամը 13:00-ին, Սին Էլ Ֆիլ)
Հիլալ Նասր - **ՀՄԸՄ Պուրճ Համուտ**
(ժամը 15:15-ին, Պհամտուն)

ԿԻՐԱԿԻ

Ահլի Սարպա - Սաֆա Շուիթ
(ժամը 11:00-ին, Սին Էլ Ֆիլ)
Ռիատի Արամուն - Սեպլին Ռիատի
(ժամը 13:00-ին, Սին Էլ Ֆիլ)
Ուահտէ Շուֆ - Ռապիթաթ Ուարտանիէ
(ժամը 14:30-ին, Անսարի դաշտ)

ՏԵՆԻ ԱԼՎԵՍ 1 ՄԻԼԻՈՆ ԵՒՐՈՅԻ ՓՈԽԱՐԷՆ ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿՈՒԵՑԱՒ

Պրազիլցի ֆութպոլիստ Տենի Ալվես, որ 4,5 տարուան բանտարկութեան դատապարտուած էր Պարսելոնայի մէկ գիշերային ակումբին մէջ աղջկայ մը բռնաբարութեան յանցանքով, ազատ արձակուեցաւ երաշխաւորման գումարի մը վճարումէն ետք:

Ըստ կարգ մը աղբիւրներու, պարտքերու եւ դրամատնային հաշիւի սառեցման պատճառով անկարող Ալվեսին օգնած է իր նախկին խմբակից Մեմֆիս Տեփայ: Անոնք 2021-2022 տարեշրջանին միասնաբար խաղցած են Պարսելոնայի տարազով: Այժմ Աթլեթիքօ Մատրիտի յառաջապահ Տեփայ 1 միլիոն եւրօ վճարած է, որպէսզի ազատ արձակուի Տենի Ալվես:

Ալվես, որ Պրիանս 2 բանտին մէջ կը գտնուէր յունուար 2023-էն, չի կրնար լքել Սպանիան եւ ամէն ուրբաթ պէտք է ներկայանայ դատարան: Ալվեսի նաեւ արգիլուած է 1000 մեթրէն աւելի մօտենալ բռնաբարած աղջկան:

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ...

Շարունակուած 2-րդ էջէն

Դիմադրութեան մարտիկները թիրախահար հրթիռներով ռմբակոծեցին Մանարա բնակեցման վայրին մէջ գտնուող իսրայէլացի զինուորներով բնակուած շէնք մը եւ արձանագրեցին ուղղակի հարուածներ:

Դիմադրութիւնը համապատասխան հրթիռներով ռմբակոծեց իսրայէլեան Ռուէյսեթ Ալամ դիրքը:

Հրզպալլայի զինուորական տեղեկատուութեան համաձայն Դիմադրութիւնը համապատասխան հրթիռներով ռմբակոծած է իսրայէլեան Պրանեթ զօրանոցը եւ ուղղակի հարուածներ արձանագրեց համախմբուած իսրայէլացի զինուորներուն դէմ:

Հրզպալլայի մարտիկները «Ֆալաք 1» տիպի հրթիռով ռմբակոծեցին իսրայէլեան Մթըլլէ բնակեցման վայրին մէջ գտնուող զինուորներով բնակուած շէնք մը՝ պատճառելով մարդկային վնասներ:

Հրզպալլայի մարտիկները հակահրասայլային հրթիռներով ռմբակոծեցին իսրայէլեան Թայհաթի բարձունք դիրքն ու հոն գտնուող իսրայէլացի զինուորներու համախմբումը:

Դիմադրութեան մարտիկները հակահրասայլային հրթիռներով ռմբակոծեցին իսրայէլեան Լիման փաղանգի նորակառոյց դիրքը եւ քանդեցին հոն գտնուող լրտեսական սարքերը:

Հրզպալլայի մարտիկները թիրախ դարձուցին իսրայէլեան Պայատ Պլիտա դիրքը եւ հոն գտնուող լրտեսական սարքերը:

Դիմադրութեան մարտիկները համապատասխան հրթիռներով թիրախ դարձուցին իսրայէլեան Զըպտին, Պըրքեթ Ռիշա եւ Մալիքիէ դիրքերը՝ արձանագրելով ուղղակի հարուածներ:

Դիմադրութիւնը համապատասխան հրթիռներով ռմբակոծեց իսրայէլեան Մթըլլէ, Շումերա եւ Շլոմի բնակեցման վայրերը եւ հոն գտնուող իսրայէլացի զինուորները:

Ի պատասխան Պեքաայի Սուէյրի շրջանի ռմբակոծումին՝ Դիմադրութեան մարտիկները ռմբակոծեցին իսրայէլեան Մայրուն օդային խարիսխը:

Հրզպալլայի մարտիկները հակահրասայլային հրթիռներով թիրախ դարձուցին Հանիթայի բացատին մէջ գտնուող իսրայէլացի զինուորները:

Հրզպալլայի մարտիկներէն Ալի Մոհամետ Ֆաքիհ եւ Հիւսէյն Ալի Տպուք միացան «Երուսաղէմի ճամբուն վրայ» նահատակներու փաղանգին:

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

ՎԱՂԸ՝ ԷՆ. ԷՍ. ԷՅ. - ՀՄԸՄ

Այսօր կը սկսին Լիբանանի պասքեթպոլի ախոյեանութեան վերջին շաբթուան մրցումները, որոնք վերջնականապէս պիտի վճռեն ընդհանուր դասաւորումը:

Դասաւորումը առաջին դիրքէն 7-րդ դիրք կրնայ փոփոխութիւններ կրել: Կիրակի օրուան Ռիատիի պարտութիւնը Պէյրութէն (93-83) վտանգեց անոր գրաւած առաջին դիրքը, եւ շաբաթ օր Մանարայի դէմ Ռիատի - Սաժես ճակատումը աւարտականի «համ» կըրնայ ունենալ, մանաւանդ որ երկու խումբերն ալ կը նախընտրեն առաջին դիրքը գրաւել՝ ունենալու համար առաջին մրցումը «իր դաշտին վրայ խաղալու առաւելութիւնը»:

Սկզբունքով վաղը տեղի ունենալիք Մէյրուպա - Պէյրութ մրցումը պէտք է դիւրին ըլլայ Պէյրութի համար:

Եթէ Պէյրութ յաղթէ (վաղը), իսկ Սաժես 4 կէտով կամ աւելի առաւելութեամբ կարենայ յաղթել Ռիատիին, Սաժես պիտի գրաւէ առաջին դիրքը, Ռիատի՝ 2-րդ, իսկ Պէյրութ՝ 3-րդ:

Եթէ Սաժես 3 կէտով կամ աւելի նուազ արդիւնքով յաղթէ Ռիատիին, վերջինս կը մնայ առաջին, Սաժես՝ 2-րդ եւ Պէյրութ՝ 3-րդ:

Իսկ եթէ Ռիատի յաղթէ, ան պիտի մնայ պարագլուխի դիրքի վրայ, Պէյրութ պիտի գրաւէ 2-րդ դիրքը, իսկ Սաժես՝ 3-րդ:

ՀՄԸՄ-ի պարագային, անիկա նոյն կէտերը ունի Շանվիլի նման, եւ վաղը ժամը 16:00-ին երկու խումբերն ալ պիտի մրցին նոյն պահուն:

ՀՄԸՄ-ի տղաքը պիտի մեկնին Ճիւնիի «Ֆուատ Շեհապ»-ի դաշտ՝ մրցելու Էն. Էս. Էյ.-ի դէմ: Երթին Էն. Էս. Էյ. անակնկալի բերած էր մեր տղաքը, եւ Մըզհերի մէջ 83-87 արդիւնքով յաղթական դուրս եկած էր անցեալ 20 դեկտեմբերին:

Այժմ ամէն ինչ փոխուած է, եւ մեզի կը մնայ ամէն գնով պայքարիլ յաղթելու համար, չաճապարել դիւրին կողովներու երթալով, մրցակիցէն փաուլ շահելու համար խաղալով: Այս մրցումին ՀՄԸՄ պիտի ունենայ 2 օտար, մանաւանդ որ Զեք Լոֆթըն վերջին մրցումին վտարուած էր: Յոյսով, որ ՀՄԸՄ-ի տղաքը վաղը հանգիստ խաղան, կարելի եղածին չափ «մաքուր» խաղան, նոյն պահուն ի մտի ունենալով, որ յաղթանակը կրնայ 1 դիրքով բարելաւել մեր դիրքը, անշուշտ եթէ Շանվիլ - Անդրանիկ մրցումին Անդրանիկ անակնկալի բերէ իր մրցակիցը, ինչպէս վերջերս կատարեց Պէյրութի դէմ մրցումին, եւ նոյնինքն Շանվիլի դէմ, երբ 88-76 արդիւնքով յաղթական դուրս եկաւ «Տեմիրճեան» կեդրոնի դաշտէն:

Եթէ ՀՄԸՄ-ը գրաւէ 4-րդ դիրքը՝ Շանվիլի փոխարէն, ֆայնըլ 8-ին, դաշտի առաւելութիւն կ'ունենայ Շանվիլի դէմ:

Ստորեւ՝ բնական ախոյեանութեան 18-րդ եւ վերջին շաբթուան յայտագիրը.

Այսօր՝

Հուփս - Անթունիէ ժամը 6:00-ին

Վաղը՝

Էն. Էս. Էյ. - **ՀՄԸՄ** ժամը 16:00-ին
Շանվիլ - Անդրանիկ ժամը 16:00-ին
Մէյրուպա - Պէյրութ ժամը 21:00-ին

Շաբաթ՝

Ռիատի - Սաժես ժամը 21:00-ին

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ՅԱՂԹ.	ՊԱՐՏ.	ԿԷՏ
1.- Ռիատի	14	3	31
2.- Սաժես	13	4	30
3.- Պէյրութ	12	5	29
4.- Շանվիլ	11	6	28
5.- ՀՄԸՄ	**11**	**6**	**28**
6.- Անդրանիկ	8	9	25
7.- Անթունիէ	7	10	24
8.- Էն. Էս. Էյ.	5	12	22
9.- Հուփս	3	14	20
10.- Մէյրուպա	1	16	18

Նշենք, որ այս տարի ոչ մէկ խումբ պիտի իջնէ Բ. դասակարգ՝ նկատի ունենալով, որ ախոյեանութենէն քիչ առաջ, Լիտըրզ եւ Տինամօ քաշուած էին ախոյեանութենէն եւ ինքնաբերաբար փոխադրուած Բ. դասակարգ:

ՊՈՐԹՆԻՔՈՎ. «ՔՐՈՔՈՒՍ ՍԻԹԻ ՀՈԼ»-ԻՆ...»

Շարունակուած Ա. էջէն

Մոսկուայի դատարանը Մոսկուայի մէջ յարձակումը գործող 8-րդ մեղադրեալ մը՝ Ալիշեր Քասիմովը մինչեւ 22 մայիս կալանաւորելու որոշում տուաւ:

Քննիչներուն տուեալներով՝ 32 տարեկան Քասիմով վարձով բնակարան յանձնած է յարձակումին մէջ մեղադրուողներէն մէկուն: Դատական նիստի ընթացքին Քասիմով պնդած է, որ տեղեակ չէր վարձակալի՝ ահաբեկչութեան հետ կապերու մասին:

Քասիմով Ռուսիոյ քաղաքացի է: Ան ծնած է Խըրխըզիստան, այժմ կը բնակի Քրասնոկորսքի մէջ, ունի երեք երեխայ:

Պաշտօնական աղբիւրներու համաձայն, «Քրոքուս Սիթի Հոլ»-ի մէջ տեղի ունեցած ահաբեկչութեան պատճառով զոհերուն թիւը հասած է 139-ի, 182 մարդ տարբեր ծանրութեան վէրքեր ստացած են:

Թրքական ապահովական աղբիւր մը ԱՖՓ-ին յայտնեց, որ Մոսկուայի յարձակումին հարցով ձերբակալուած չորս անձերէն երկուքը՝ Շամսետին Ֆարիտոնի եւ Ռաշապալիզոտ Սայիտիքրամին իրենց դէմ ձերբակալման միջազգային հրամանագիրի չգոյութեան պատճառով «ազատօրէն» կ'երթեւեկէին Ռուսիոյ եւ Թուրքիոյ միջեւ, եւ 2 մարտին օդանաւով թրքական հողերէն մեկնած են Ռուսիա:

ՄԻԼԼԸՐ. **«ՄԵՆՔ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻՆ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՆԱԽԱԶԳՈՒՇԱՑՈՒՄ ՓՈԽԱՆՑԱԾ ԷԻՆՔ»**

Մարտի սկիզբը մենք Ռուսիոյ կառավարութիւնը նախազգուշացուցած ենք Մոսկուայի մէջ ծրագրուած ահաբեկչական յարձակումին մասին, որ յատկապէս կրնայ թիրախաւորել մեծ հաւաքները, ներառեալ համերգները: Այս մասին մամլոյ ասուլիսի ընթացքին յայտնած է Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Մեթիու Միլլըր:

«Մենք անոնց փոխանցած էինք այդ մասնաւոր նախազգուշացումը, որ համահունչ է մեր պարտականութեան՝ զգուշացնելու այն պարագային, երբ մենք ունինք, կը տեսնենք կամ կը հաւաքենք ահաբեկչական յարձակումներու կամ հաւանական ահաբեկչութիւններու մասին հետախուզական տուեալներ», ըսած է Միլլըր:

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը նոյն ատեն չէ բացայայտած ճիշդ ուղիները, որոնց ճամբով իրենք տեղեկութիւն փոխանցած են ռուսական կողմին:

Ան յիշեցուցած է, որ քանի մը ամիս առաջ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութիւնը Իրանը նախազգուշացուցած էր երկրին մէջ ՏԱՀԵՇ ահաբեկչական խըմբաւորման կողմէ հաւանական ահաբեկչութեան մասին, ինչ որ հետագային իրականութիւն դարձաւ:

Միլլըր նաեւ աւելցուցած է, որ Ուքրանիան մեղսակից չէ «Քրոքուս Սիթի Հոլ» համալիրին մէջ տեղի ունեցած ահաբեկչութեան՝ ընդգծելով, որ ատոր վերաբերեալ որեւէ ապացոյց չկայ:

Սպիտակ տունը նախապէս յայտարարած էր. «Ուքրանիան Մոսկուայի մէջ տեղի ունեցած ջարդին բացարձակապէս մեղսակից չէ»:

Ֆրանսայի նախագահ Էմանուել Մաքրոն իր կարգին նշեց. «Ռուսիոյ կողմէ Քրոքուսի յարձակումի պատասխանատուութիւնը Ուքրանիոյ վրայ բեռցնելը ամօթալի պիտի ըլլայ»:

ՄԱԿ-Ի ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Սպիտակ տան ազգային անվտանգութեան խորհուրդի բանբեր Ճոն Քերի յայտնեց. «Ապահովութեան խորհուրդի որոշումը բացարձակապէս որեւէ ազդեցութիւն չունի Իսրայէլի եւ Համասը հետապընդելու անոր կարողութեան վրայ»:

Իսրայէլի նախարարաց պատերազմական սեղմ խորհուրդի անդամ Պենի Կանց իր կարգին յայտնեց. «Ապահովութեան խորհուրդի որոշումը մեզի համար որեւէ գործնական կարեւորութիւն չունի: Միշտ պիտի ընենք այն, ինչ որ ի շահ մեր անվտանգութեան է»:

Իրանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը խորհուրդի որոշումը «դրական, սակայն ոչ բաւարար քայլ» որակեց:

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Քաթարի արտաքին գործոց նախարարութիւնը ողջունեց Կազայի մէջ Ռամատանի ընթացքին անմիջական զինադադարի հաստատման կոչ ուղղող ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդի որոշումը՝ նշելով. «Կողմերուն միջեւ բանակցութիւնները կը շարունակուին **թեքնիք** խումբերու մակարդակով»:

«Բանակցութիւններուն որոշակի ժամանակացոյց մը չկայ, սակայն մեր գործընկերներուն հետ կը շարունակենք միջնորդական ջանքերը», նշեց նախարարութիւնը՝ մաղթելով, որ Ապահովութեան խորհուրդի որոշումը դրական կերպով անդրադառնայ բանակցութիւններուն վրայ:

Նախարարութիւնը նաեւ յայտնեց, որ ԵՈՒՆԵՐՈՒԱ-ի այլընտրանքը գոյութիւն չունի, ոչ միայն Կազայի մէջ, այլ այն բոլոր շրջաններուն մէջ, ուր գործակալութիւնը կը գործէ:

Լաւատեղեակ աղբիւր մը «Ռոյթըրզ» լրատու գործակալութեան յայտնեց, որ Եգիպտոսի եւ Քաթարի միջնորդութեամբ բանակցութիւնները «կը շարունակուին», եւ Իսրայէլի արտաքին հետախուզութեան՝ Մոսատի պաշտօնատարները տակաւին Տոհա են՝ քննարկումներ կատարելու համար:

Աղբիւրը նշեց, որ Մոսատէն փոքր խումբ մը միայն վերադարձած է Իսրայէլ՝ բանակցութիւններու զարգացումներուն շուրջ խորհրդակցութիւն կատարելու համար:

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Մեթիու Միլլըր հաղորդագրութիւն մը հրապարակելով յայտնեց, որ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Էնթընի Պլինքըն երկուշաբթի օր Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարար Եոաւ Կալանթի հետ Ուաշինկթընի մէջ հանդիպումին ընթացքին զգուշացուցած է Ռաֆահի ներխուժման վտանգներէն:

Պլինքըն «վերահաստատեց Միացեալ Նահանգներու աջակցութիւնը Համասը, ներառեալ Ռաֆահի մէջ, պարտութեան մատնելու երաշխաւորման, սակայն վերահաստատեց Ռաֆահի մէջ լայնածաւալ ցամաքային գործողութեան մը իր ընդդիմութիւնը», նշեց Միլլըր:

Նշենք, որ Ապահովութեան խորհուրդին կողմէ որոշումի որդեգրումէն ետք Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու ջնջեց իսրայէլեան բարձրաստիճան պատուիրակութեան մը Ուաշինկթըն այցելութիւնը: Սպիտակ տունը Նեթանիահուի որոշումին նկատմամբ «յուսախաբութիւն» յայտնեց, իսկ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութիւնը զայն նկատեց «անակնկալ ու ցաւալի» որոշում մը:

Նեթանիահու նախքան ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդին մէջ քուէարկութիւնը սպառնաց. «Եթէ Ամերիկեան Ապահովութեան խորհուրդին մէջ վեթօ չկիրարկէ, պիտի ջնջեմ իսրայէլեան պատուիրակութեան Ուաշինկթըն այցելութիւնը»:

Համասի ղեկավարած կառավարութեան տեղեկատուական գրասենեակը յայտնեց, որ 18 անձեր մահացած են, երբ կը փորձէին օգանաւերու կողմէ ծով եւ ցամաք նետուած օժանդակութիւնները հաւաքել: Անոնցմէ 12-ը խեղդուած են, իսկ 6 ուրիշներ հրմշտուքի պատճառով մահացած են:

Համասի քաղաքական գրասենեակի ղեկավար Իսմայիլ Հանիէ երէկ մեկնեցաւ Թեհրան՝ բարձրաստիճան պաշտօնատարներու, ներառեալ արտաքին գործոց նախարար Հիւսէյն Էմիր Ապտոլլահեանի հետ հանդիպումներ ունենալու համար:

ՊՐԻՒՔՍԵԼԻ ՄԷՋ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Մայք Սարեան անդրադառնալով օրուան խորհուրդին՝ ըսաւ հետեւեալը. «Իսկապէս մեծ պատիւ է Պրիւքսելի մէջ նուիրատուութիւն կատարել Հայ դատի Եւրոպայի գրասենեակին՝ ի յիշատակ մեր հօր՝ Երջանիկ Սարեանի: Երջանիկը կը մարմնաւորէ մեր իղձը, որն է՝ այս գրասենեակը երջանկութեան աղբիւր դառնայ բոլոր այն հայերուն, որոնք հաւատարիմ են Հայ դատի յառաջխաղացման ամբողջ աշխարհի եւ յատկապէս Եւրոպայի մէջ: Մեծ յաջողութիւններ կը մաղթեմ գրասենեակի անձնակազմին եւ մեր համայնքի անդամներուն՝ յուսալով, որ աւելի շատ ձեռքբերումներ կ'ունենանք այս մռայլ օրերուն»:

Հայ դատի Եւրոպայի գրասենեակի նախագահ Գասպար Կարապետեան իր խորին երախտագիտութիւնը յայտնելով Մայք Սարեանին եւ անոր ընտանիքին՝ ըսաւ. «Խորապէս շնորհակալ ենք պարոն Սարեանին եւ անոր ընտանիքին իրենց առատաձեռնութեան համար: Իսկապէս պատիւ է, որ մեր գրասենեակը կը կրէ հանգուցեալ Երջանիկ Սարեանին անունը: Այս գրասենեակը կը խորհրդանշէ բոլորիս տունը՝ նուիրուած հայ ժողովուրդին եւ հայ ժողովուրդին ծառայութեան՝ յառաջ մղելով Հայ դատի պայքարը: Մենք հաւատարիմ ենք այդ նպատակին:

«Նոր գրասենեակի բացումը նշանակալից յառաջընթաց է Հայ դատի գրասենեակին համար, եւ վերջինս կը հաստատէ իր յանձնառութիւնը՝ հայկական պետականութեան յառաջխաղացման եւ Եւրոպայի մէջ Արցախի ժողովուրդի հիմնարար իրաւունքներու պաշտպանութեան գործին», կ'ըսուի Հայ դատի յանձնախումբին տարածած հաղորդագրութեան մէջ:

ՊԵԼՃԻՔԱՅԻ ԾԵՐԱԿՈՅՏԻՆ ՄԷՋ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

Բանախօսները միջազգային իրաւունքի, մարդու իրաւունքներու եւ միջազգային հանրութեան արձագանգի տեսանկիւնէն ներկայացուցին տարածաշրջանային զարգացումները: Յատուկ ուշադրութեան արժանացան միջնորդական ջանքերու կարեւորութեան վերաբերող քննարկումները՝ անդրադարձ կատարելով յատկապէս Եւրոպական Միութեան դերին: Քննարկման մասնակցողները փորձեցին նախանշել ապագայ հեռանկարները, հնարաւոր զարգացումները եւ յստակ քայլերը՝ Արցախի հայերու անօտարելի իրաւունքները պաշտպանելու համար:

Նախաձեռնութեան բացման խօսքերը արտասանեցին՝ ծերակուտական Տեմեսմէյքըր, Եւրոպական Միութեան մօտ Հայաստանի ներկայացուցչութեան ղեկավարի տեղակալ Վարդան Սարգսեան եւ Հայ դատի Եւրոպայի գրասենեակի նախագահ Գասպար Կարապետեան:

«Այցելելով Լեռնային Ղարաբաղ եւ Ազրպէյճանի հետ սահմանամերձ շրջանը՝ անմիջականօրէն տեսած եմ հակամարտութեան ազդեցութիւնը: Ազրպէյճանի յարձակողապաշտութիւնը եւ Արցախի ցեղային զտումները միանգամայն անընդունելի են: Մենք պէտք է ճնշում գործադրենք Եւրոպական Միութեան եւ միջազգային հանրութեան վրայ՝ վերջ տալու անպատժելիութեան: Միջին Արեւելքի եւ Ուքրանիոյ վրայ կեդրոնանալով՝ Հարաւային Կովկասը չանտեսելը կարեւոր է: Մենք չենք կրնար անտեսել այս տարածաշրջանի տառապանքը եւ անկայունութիւնը», շեշտեց Տեմեսմէյքըր:

«Վերջերս Արցախի խորհրդարանի շէնքին քանդումը կը խորհրդանշէ Ազրպէյճանի կողմէ շարունակապէս «մշակութային զտումը»: Մենք չենք կրնար լռել այս հարցին դիմաց: Եւրոպական Միութիւնը պէտք է վերագնահատէ իր յարաբերութիւնները Ազրպէյճանի հետ եւ օգտագործէ իր քաղաքական գործիքակազմերը՝ դադրեցնելու հայերու հիմնարար իրաւունքներու խախտումները: Պէտք է եւրոպական մակարդակի վրայ նկատի ունենալ պատժամիջոցներ կիրարկելու տարբերակը», իր խօսքին մէջ ըսաւ Էլս վան Հուֆ:

Փոլ Միերթս, իր կարգին, անդրադառնալով բանակցային գործընթացին՝ ըսաւ. «Բանակցութիւնները յաջողութեամբ աւարտելու համար պէտք է համաբնագիրին մէջ փոփոխութիւն ըլլայ: Ուժը եւ բանակցութիւնները միասին կ'ընթանան: Հայաստան չի կրնար բանակցութիւններու մէջ մտնել թուլացած դիրքերով: Այսպիսով, Հայաստանի համար հրամայական է ուժեղացնել իր ռազմական հնարաւորութիւնները եւ ամրապնդել իր դիրքերը բանակցային սեղանին շուրջ՝ տարածաշրջանին մէջ կայունութեան համար»:

Արցախի Հանրապետութեան մարդու իրաւունքներու պաշտպան Գեղամ Ստեփանեան անդրադարձաւ Արցախի ժողովուրդին դիմաց ծառացած շարունակական մարտահրաւէրներուն: «Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդի տառապանքները շարունակուեցին 2023 թուականի սեպտեմբերի բռնի տեղահանութիւնից յետոյ: Հայաստան ժամանելուն պէս Արցախի ժողովուրդը շարունակեց բախուել բազմաթիւ մարտահրաւէրների՝ կացութեան կարգավիճակից սկսած մինչեւ ընկերային, բնակարանային, սննդի եւ աշխատանքի հետ կապուած խնդիրները: Սեմինարը արժէքաւոր հնարաւորութիւն է ընձեռում անդրադառնալու այս խնդիրներին եւ լոյս սփռելու Արցախի ժողովրդի առօրեայ պայքարի վրայ, ինչպէս նաեւ՝ նպաստելու միջազգային հանրութեան զօրաշարժի ենթարկելը՝ Արցախի ժողովրդի մարդասիրական կարիքների եւ իրաւունքների պաշտպանութեան գործում», ըսաւ ան:

Բենիամին Պօղոսեան շեշտեց Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի միջեւ բանակցութիւններու հարցին քննարկումը՝ յայտարարելով. «Կար սկզբունքօրէն թերի տրամաբանութիւն, որ Ազրպէյճանի նկատմամբ հանդարտեցման քաղաքականութիւնը եւ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան կործանման ընդունումը ճանապարհ կը հարթեն Հայաստան-Ազրպէյճան խաղաղութեան համար: Փոխարէնը՝ դա միայն ստիպեց Ազրպէյճանին աւելի յարձակողական լինել Հայաստանի նկատմամբ, եւ այժմ բախուում ենք Ազրպէյճանի կողմից նոր մագլցումի իրական սպառնալիքի՝ ռազմավարական նպատակ ունենալով բացել ցամաքային միջանցք Նախիջեւանի եւ Թուրքիայի հետ՝ գրաւելով Հայաստանի որոշ հատուածներ»:

Իր խօսքին մէջ Գասպար Կարապետեան երախտագիտութիւն յայտնեց ծերակուտական Տեմեսմէյքըրին, բանախօսներուն եւ ներկաներուն՝ արցախահայութեան իրաւունքներուն իրենց աննկուն հաւատարմութեան համար: «Այս կլոր սեղանը կը ծառայէ՝ իբրեւ կարեւոր հարթակ երկխօսութեան խթանման եւ Արցախի հայ բնակչութեան անքակտելի իրաւունքներու պաշտպանութեան վերաբերող ջանքերը յառաջ մղելուն: Պելճիքայի եւ Եւրոպական Միութեան անդամ բոլոր երկիրներուն համար հրամայական է ճնշում գործադրելը Ազրպէյճանի վրայ՝ Արցախի ժողովուրդին դէմ կատարուած ցեղային զտումներուն համար՝ փաստօրէն վերջ դնելով Ազրպէյճանի անպատժելիութեան: Միջազգային հանրութիւնը պէտք է ճնշում գործադրէ Ազրպէյճանի վրայ՝ Պաքուի մէջ գտնուող բոլոր հայ ռազմագերիները եւ պատանդները ազատ արձակելու համար: Շարունակական շահերու պաշտպանութիւնը կը մնայ առանցքային՝ տարածաշրջանին մէջ խաղաղութեան, արդարութեան եւ կայունութեան ապահովման համար», ըսաւ Կարապետեան:

Քննարկումը աւարտեցաւ հարցում-պատասխանի ձեւաչափով, որուն ընթացքին բանախօսները եւ քաղաքական գործիչները քննարկեցին Հարաւային Կովկասի մէջ խաղաղութեան հաստատման եւ Արցախի հայ բնակչութեան հիմնարար իրաւունքներու պաշտպանութեան հեռանկարային միջոցները:

ՍՐԲՈՑ ՔԱՌԱՄԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻ
ԿԱՐԳ ՈՏՆԼՈՒԱՅԻ

Հինգշաբթի, 28 մարտ 2024-ին Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ կէսօրէ ետք ժամը 4:00-ին տեղի պիտի ունենայ Ոտնլուայի հանդիսաւոր արարողութիւն:

Ոտնլուայի արարողութիւնը պիտի կատարէ՝

ԳԵՐՊ. Տ. ՍՏԵՓԱՆՈՍ Ծ. ՎՐԴ. ՓԱՇԱՅԵԱՆ

Սիրով կը հրաւիրենք հաւատացեալ ժողովուրդը՝ հաղորդակից դառնալու արարողութեան եւ օրուան պատգամին:

ՍՐԲՈՑ ՔԱՌԱՍՆԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

365 ՕՐԵՐԷՆ ՕՐ ՄԸ ՔԱՀԼ-Ի ՀԱՅ ՏԱՐԵՑՆԵՐՈՒ ՏԱՆ
ՃՇԴՈՒՄ

- Տէր եւ տիկին Ռուբէն եւ Սեդա Մանկասարեաններ
- Հրաչ եւ Մարիա Մանկասարեան
- Կարինէ Կարապետեան

իրենց մեծ մօր՝ Ազատուհի Մելքոնեանի մահուան երկրորդ տարելիցին առիթով օրուան մը ճաշի ծախսը կը հոգան 400 տոլարով:

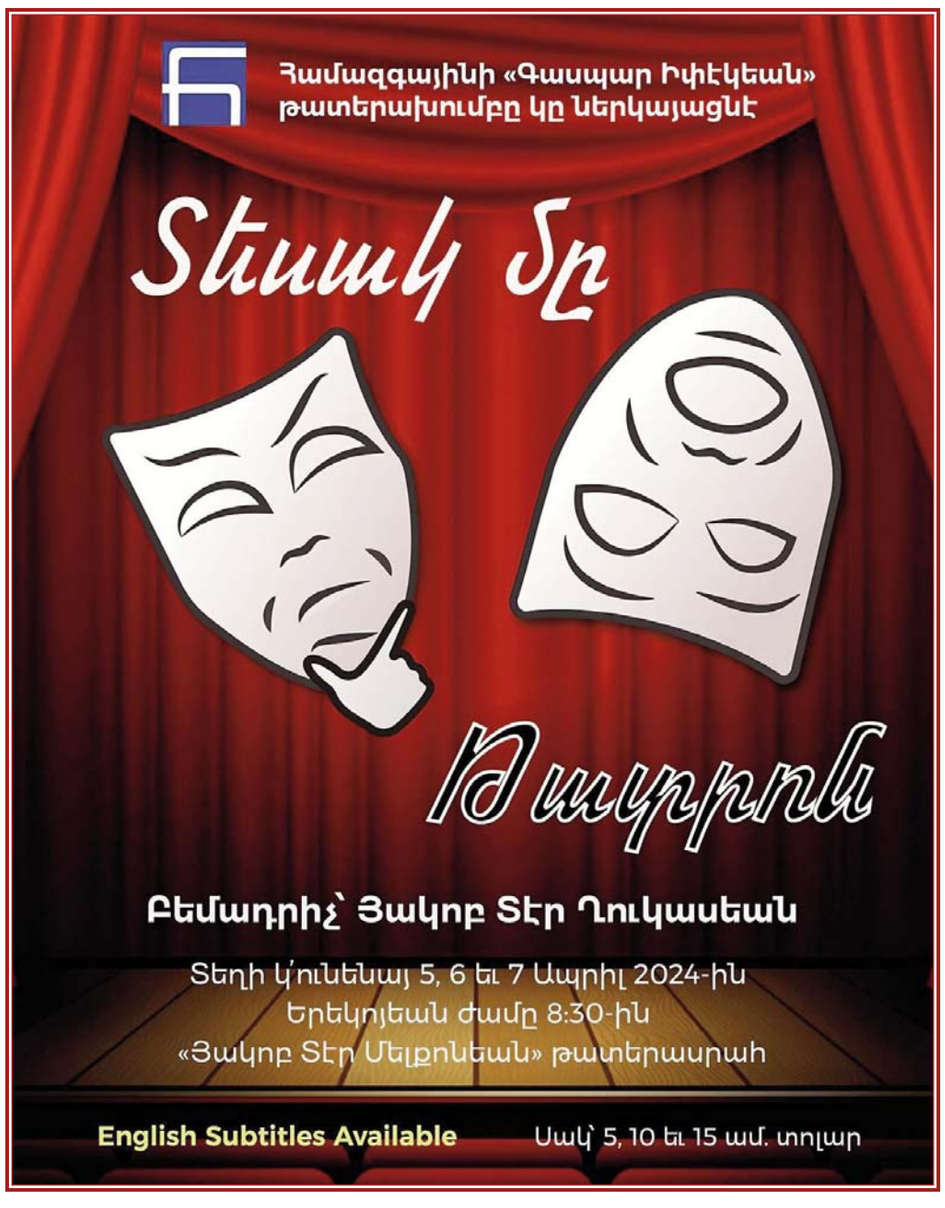

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Հաստատութիւն մը կարիքը ունի պաշտօնեաներու՝

- Խոհարարի
- Տնտեսի

Կեցութիւնը՝ ապահովուած, հետաքրքրուողները կրնան հեռաձայնել 70-719598 թիւին:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

Շարունակուած 2-րդ էջէն

●ՀԸՀԿ Կեդրոնական խորհուրդի անդամ շէյխ Նեպիլ Քաուք յայտնեց, որ պարտութիւն կրած Իսրայէլը աւելի դիւրաբեկ է, քան իր նախապայմաններուն պարտադրումն ու Լիբանանի դէմ իր սպառնալիքներուն գործադրութիւնը:

●ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ուժեր կուսակցութեան ղեկավար Սամիր Ժաճժաճ Մեհրապի մէջ տեղի ունեցած Աւագ շաբթուան համերգին առիթով արտասանած խօսքին մէջ շեշտեց, որ լիբանանեան պետութեան դէմ ոտնձգութիւն գործուած է եւ պետութիւնը առեւանգուած: Ան հաստատեց, որ Լիբանանի մէջ կայ քաղաքական ուժ մը, որ երկիրը կը մղէ դէպի ամէնէն վտանգաւոր պատերազմը, ինչպէս նաեւ կը խանգարէ ճըշմարտութիւնն ու հանրապետութեան նախագահութիւնը՝ գործակցելով փտածներուն հետ:

●ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ բանակի հրամանատար զօր. Ժոզեֆ Աուն ընդունեց Լիբանանի մէջ ՄԱԿ-ի ընդհանուր քարտուղարի անձնական ներկայացուցիչ Եոանա Վրոնեցքան, որուն հետ քննարկեց լիբանանեան իրադարձութիւնները, յատկապէս հարաւային Լիբանանի սահմանագիծին վրայ արձանագրուած ապահովական զարգացումները:

ԿԱՐԳ ԹԱՂՄԱՆ ԵՒ ԹԱՓՕՐ՝ ՍՐԲՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Աւագ ուրբաթ, 29 մարտ 2024-ին, կէսօրէ ետք ժամը 4:30-ին, Նորաշէնի Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ տեղի պիտի ունենայ Յիսուս Քրիստոսի չարչարանաց, խաչելութեան ու թաղման կարգին սրբազան արարողութիւնը:

Թաղման կարգը պիտի կատարէ, քարոզէ եւ թափօրին նախագահէ՝

ՀՈԳԾ. Տ. ՅՈՎԱԿԻՄ ՎՐԴ. ԲԱՆՃԱՐՃԵԱՆ

Կը հրաւիրենք մեր ժողովուրդի զաւակները՝ մասնակից դառնալու եկեղեցական ժամերգութեան եւ թաղման թափօրին:

**ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
ՍՐԲՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ**

ԱՅՍՕՐ՝ «ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»-ԼԸ
Radio Voice of Van - Վանայ Ձայն FM: 94.7 եւ 95 MHz

7.00- Քայլերգներ / Առաւօտ լուսոյ
7.03- Աւագ Չորեքշաբթիի շարականներ
7.30- «Երկու բարեւ»
8.30- Լուրեր - Առողջապահական խորհուրդ
9.00- «Երկու բարեւ»
9.30- «Բարեւ հարցազրոյց». հիւր՝ Լոռի Եահնիեան (ուղիղ՝ դիմատետրով)
10.00- Խանդավառ երգեր
10.30- Հայկական աշխարհի լուրեր
10.45- Արդի մշակումով ժողովրդային երգեր
11.00- «Հայեացք Երեւանից». Վահագն Զաքարեանի հետ **(ուղիղ՝ դիմատետրով)**
11.30- Նոր երգեր
12.00- Ռատիո-թատրոն
12.20- Աշուղական երգեր
1.00- Ազգային-հայրենասիրական երգեր
1.30- Լուրեր - Առողջապահական խորհուրդ
2.00- «Յիշատակելիները» (Սերժ Թովմասեան)
2.05- Ցեղափոխական երգեր
3.00- «Քըլ եոմ պիոյմու». հիւր՝ Ժորժ Խըպպէզ **(ուղիղ՝ դիմատետրով)**
4.00- Խանդավառ երգեր
5.00- «Վանայ Ձայն»-ը երեկոյեան
5.05- «Դիմանկար». հիւր՝ Դաւիթ Յակոբեան **(ուղիղ՝ դիմատետրով)**
6.00- Նոր երգեր
6.30- Լուրեր - Առողջապահական խորհուրդ
6.50- Զուգերգներ
7.00- «Կենաց ծառ» (Մովսէս Ծիրանիի հետ)
7.30- Սփիւռքահայ երգիչներու կատարումներ
8.00- Օրուան երգիչներ (Ռիթա Մովսէսեան եւ Անուշիկ Ալավերտեան)
8.30- Լիբանանահայ երգիչներու կատարումներ
9.00- Ասմունքներ
9.30- Հայկական աշխարհի լուրեր (կրկ.)
9.45- Հեղինակային երգեր
10.00- Երգչախմբային կատարումներ
11.00- Golden Oldies
12.00- «Յիշատակելիները» / Ցեղափոխական երգեր
2.00- Հայրենի սիրուած երգեր
3.00- Կրկնութիւններ
5.00- Հայերէն այլազան երգեր
6.00- Հայկական երաժշտութիւն

Ձեր մեայուն ընկերակիցը Radio Voice of Van:Live
DOWNLOAD Google Play App Store